

NIKOLÁSDRÁPA HALLS PRESTS.

AN ICELANDIC POEM FROM CIRCA A. D. 1400.

DISSERTATION

FOR THE

ACQUISITION OF THE DEGREE

OF

DOCTOR OF PHILOSOPHY

FROM THE

UNIVERSITY OF FREIBURG,

BY

WILLIAM H. CARPENTER.

HALLE,
E. KARRAS, PRINTER.

1881.

Digitized by the Internet Archive
in 2026

The accompanying text of the **Nikolásdrápa** — the only one — is contained in A. M. 622 4°, a well preserved and clearly written parchment manuscript from the middle of the 16th century, where it occupies pages 145—162 inclusive. The contents of the manuscript are:

I. Variae odae Latinae, Danicae, Germanicae (according to the catalogue)	pp.	1—22
¹ II. Lilja bróður Eysteins	„	23—40
III. Rósa Sigurðar blinda	„	41—57
IV. Mariúvísur (Faðir ok son á hæstum hæðum) „	„	58—88
² V. A'dáms óðr (<i>fragment</i>)	„	89—92
³ VI. Ellikvæði Jóns Hallssonar (<i>fragment</i>) . .	„	93—95
⁴ VII. Krossgrátr biskups Jóns (i. e. Jón Arason) „	„	96—106
VIII. Krossdrápa Halls prests	„	107—132
IX. Mariúvísur „ „	„	132—135
X. Michaelsflokkur Halls prests	„	135—145
XI. Nikolásdrápa „ „	„	145—162
XII. (Náð) „ „	„	162—178

The poem bears in the manuscript the title written in red ink in a hand somewhat later than the text: *Hier hefr Nicholas*

¹ First published in the *Visnabók Guðbrands biskups: Ein Ny Wiisna Bok, med mörgum andlegum Viisum og kuædum. Hólum 1619.* (not cited by Möbius) p. 246 ff. where it bears the title of: *það gamla Lilju Kuæde.*

² Published in the *Visnabók* p. 193 ff. under the title of: *Adams Odur. Afgamallt kuæde um Mansins Sköpun og Fall.*

³ The *Visnabók* p. 390 ff. contains 99 stanzas with the title: *Erende nöckur ur Elle kuæde Jons Hallssonar.*

⁴ First published in the *Visnabók* p. 256 ff. with the title: *Pyslar-gratur. Kueden af Byskup Jone.* The remaining poems are as yet unedited. In regard to Sigurðr blindi cf. B. S. II p. 570 Note 4; to Jón Hallsson *ditto* Note 3.

drapu hallz prests. Of the personality or even identity of the author very little is known, but he is probably identical with Hallr the 17th Abbot of Múkaþverá. In the *Annálar* contained in the *Flateyjarbók* under the year 1393 is the following entry:¹ Resigneradi Hallr ábóti stéttinn ok beiddiz aftur í Þingeyraklaustr var þá ábótalaust at Þverá; and under 1394:² Vigði byskup Hall til ábóta at Þverá. So also the *Hist. eccles. Isl.*³ (IV, 46): Anno 1385 ordinatus fuit Hallus quidam, qui 1393 resignavit, inque monasterium Thingeyrense, unde venerat, redire cupivit. Sv. Egilsson describes the poem in the *Lexicon Poëticum* (*Index Siglorum* p. XLV) where it is often cited:⁴ **Nikolásdrápa**, carmen de S. Nikolao Mirrensi, a presbytero Hallo Ögmundi filio c. annum 1400 compositum; and in the *Snorra Edda II* (*Hafniae* 1852, p. 194): Nam extat Encomium de S. Nicolao recentius, metro collatato octosyllabo compositum, sub titulo: **Nichulásdrápa Halls prests** (forte Halli, abbatis monasterii Thveraensis 1385—1393, vel etiam presbyteri Halli Ögmundi filii, qui carmina: **Gimsteinn** sive **Krossdrápa**, **Náð**, **Michaelsflokkur**, **Mariúvísur** et plura composuit, et testante Arna Magnaeo post annum 1400 floruit). All of the poems here named (five) are contained in regular sequence and in the same hand in A. M. 622 4° and with the exception of **Náð** each is prefixed with its proper title and the author's name. **Náð** appears without either, but in a copy (A. M. 715 4°) in Arna Magnússon's own hand, the poem is headed: *Drápa um Sanctas Annam og Mirriam heitir Náð*. Author hefir Hallur heitið. Hálfðan Einarsen in *Hist. lit. Isl.* (p. 44)⁵ under the head of *Poëtas ante Reformationem Christianae Religionis in patriam introductam* exhibit cites: Hallus, alicubi, ut puto, in

¹ Cf. *Flateyjarbók* (Christiania 1868) III p. 578.

² *ditto* p. 583.

³ F. Johanneus. *Historia ecclesiastica Islandiæ*. Havniæ 1772—78.

⁴ The **Nikolásdrápa** is cited further in Cleasby and Vigfusson's *Icel. — Engl. Dictionary* but only through the medium of the *Lex. Poët.* and not from a direct acquaintance with the text. Sv. Egilsson appears to have used, in his turn, instead of the Ms. the not too careful copy 710 4° E made by Arna Magnússon as mistakes of the one are repeated by the other.

⁵ H. Einarsen. *Historia literaria Islandiæ*. Havniæ et Lipsiæ 1786.

patria Sacerdos, scripsit Carmina de **S. Nicolao, S. Cruce et S. Michaële Archangelo. Gimsteinn** he, however, wrongly ascribes to Joh. Arae filius (p. 45) with the remark: quod tamen Carmen antea laudato Eisteino (the author of **Lilja**) unum exemplar tribuit. The poem **de S. Cruce** ascribed to Hallr and the **Gimsteinn** ascribed to Jón Arason are undoubtedly one and the same poem belonging to Hallr.¹

I. The **Krossdrápa** (pp. 107—132) consists of 125 stanzas; *sic*:

1. Heyr ilmandi hjartans yndi,
 himna blóm ok veraldar sómi,
 lýða vegr ok lækning þjóða,
 lausnarinn mætur, Jesús sæti,
 fræða gjörð med fögrum orðum
 flotna láttu af hjartans botni,
 svo verði þér til vegs ok dyrðar
 vunninn heiðr af þessum munni.

In strophe 124⁷⁻⁸ the poem is called **Gimsteinn**:

Gimstein vil ek af göfugu efni
 fyr græðarans písl at heiti kvæði.

It is contained further (a fragment) in A. M. 723 4⁰ B, in 714 4⁰ and in several young paper manuscripts.

II. The **Mariúvísur** (pp. 132—135) consist of but 18 stanzas; *sic*:

1. Sælust sjóvar stjarna
 sæmdin A'dáms barna
 ek vil pik göfga gjarna,
 geisli sólar hinn mæti,
 ljósast líknar stræti:
 :|: þú ert ein, ein, ein :|:
 þú ert ein móðir ok mey ósködd
 mönnum heilsu bætir.

III. The **Michaelsflokkur** (pp. 135—145) consists of 66 stanzas; *sic*:

¹ Cf. upon this point also Biskupa Sögur II p. 586. Ms. 104 4⁰ of the Bókmentafélag collection (from c. 1760) contains according to the catalogue (p. 49): Kvæðið „Gimsteinn“, með Liljulag (Heyr mig ilmandi hjartans yndi) eignað Eysteini.

- I. O'ðar gef þú upphaf
 iðulega sem ek bið;
 drottinn fyr þinn mikinn mátt
 at mætta ek syndir fá bætt
 láttu aukast lof þitt,
 lausnarinn sætr, agætr,
 í ljóðagjörð þó ljós orð
 lýðum virðist mjök stirð.

A fragment is contained further in A. M. 723 4° B.

IV. **Náð**, a drápa with stef, (pp. 162—178) consists of 111 stanzas; *sic*:

- I. Heyr mildungur allra alda
 almáttigr sem ritning vátar
 faðir ok son með samþykkt góðri
 at samvinnanda helgum anda.
 Sjá þú til mín með svinnu ráði
 sæmilegr ok gef mér dæmi
 þeirra bests sem fengu fyrri
 fagra siðu ok glæpa iðrum.

In addition to these Hist. lit. Isl. (p. 111) attributes one other poem to Hallr: Nicolai, Archiepiscopi Mirrensis in Lycia; **Nicolaus-Dictur** et **Nicolaus-Drápa** Dn. Halleri, duo nempe carmina in laudem S. Nicolai. A **Nikolásdiktr** is contained in A. M. 721 4°, a manuscript of about the same age as A. M. 622 4°. It consists of 23 stanzas; *sic*:

- I. Dyrðarfullr drottinn minn
 dugi þú mér
 svo at ek mætta,
 mjúkt sem ek ætta
 at minnast hér
 þeirra greina
 guðs hins hreina
 er gæzku lér
 göfgr Nikolás.

It is further contained with a varying number of stanzas in several young paper manuscripts in the same collection¹.

¹ Also in 36 4° of the Bókmentafélag collection, cf. catalogue p. 27; also in 64 4° (twice) of the Royal Library in Stockholm, cf. Ar-

There is no authority further than the above reference in Hist. lit. Isl. for ascribing this particular poem to Hallr prest. Halls definite literary personality is accordingly represented by the **Nikolásdrápa** and the four poems just named [to which may perhaps be reckoned the **Nikolásdiktr**], all of which, consistently with his profession and the time in which he lived, are on religious subjects.

The subject of the **Nikolásdrápa** is the life and miracles of St. Nicolaus, Archbishop of Mirrea in Lycia in the reign of the Emperor Heraclius. The drápa itself is a metrical paraphrase of the free Icelandic translation by Bergr ábóti Sokkason (abbot at Múnkaþverá 1325—1334) of the Vita beati Nicolai episcopi of Johannes Barenensis.¹ The Icelandic version is published by Unger in Heilagra Manna Sögur (Christiania. 1877). II. p. 21 ff. under the title of Nikolaus saga erkibyskups.

In the fourth tractat (Málskrúðs-fræði; viðbætur) appended to the Snorra Edda occur three semi-strophes (vísuhelmingar), used as illustrations of figures of speech, which form all that has been preserved of an ancient laudatory poem by an unknown author² to St. Nicolaus. The passages are as follows:

*Topographia*³ er þat, ef skáldit segir frá stað þeim er tíðindin gerðust, þau er hann vill frá segja, sem hér:

Frið stóð í bygd breiðri
borg Patera, sorgum
mest áðr lýðr frá losta
lut gættir í bý fættist.

Stundum⁴ verður *Ekbasis*, þá er skáldit tekr stef af öðru efni en kveðit er, sem í Nikolásdrápu, er stefit er af guðligri þrenningu, sem hér:

Öll þing boða engla
eining í þrenningu

widsson Isl. Handskrifter pp. 88—89; these are all late paper manuscripts.

¹ Cf. HMS. I p. XVI.

² Sv. Egilsson in Ritgjörðir tilheyrandi Snorra-Eddu (Reykjavík. 1849) p. 249 suggests as the author Nikulás Hallbjarnarson (or Bergþórsson) abbot at Múnkaþverá 1155—1160, but this is a mere supposition.

³ SE. II p. 194.

⁴ *ditto* p. 208 ff.

órofnuðu jafnan

alls grams lofi framda.

Stundum verður *Ekbasis* af því, at skáldit tekr dæmi þeim lutum, sem hann vill frægja eða úfrægja, af öðrum frásögnum. Svá er ok í sama kvæði Nicholao dæmi tekin af hinum sæla Jóhanne Baptista, at auka hans virðing, sem í þessi vísu:

Jón laut í höll hreinum

hjarta sæls hins bjarta

meyjar mannviz frægrar

mildingi bragninga.

Ok leiðir skáldit þar lof Jóhannis svá til enda, at þaðan af aukit lof heilags Nicholai.

In SE. II. in connection with the above are printed stanzas 7 and 8, half of stanzas 10 and 14, and stanza 16 of Halls **Nikolásdrápa**.¹ A comparison of these strophes with those of the other poem shows at once their similarity in thought and treatment and the question may, perhaps, arise whether Halls poem is not in its turn a paraphrase of the older **Nikolásdrápa**. This is, however, hardly probable as Halls poem from first to last follows the saga closely and unmistakably, though it gives it by no means in its entirety, and continually makes use of the same thoughts, words and constructions as witness the following passage, given in the poem in strophes 16—17 (HMS. II. p. 64): Se her nyian son Zacharie, se her brennanda lampa fagrt lysanda, se her frumgetinn son annarar Elisabeth! Hinn fyrri son Zacharie er fylldr med helgum anda þegar i moðurkvidi Son fyrri Elisabeth syndi varn herra med sinum fingri sæll Nicholas er pedissequus heilags Johannis, þat þydz fylgiari eda forunautr, þvíat senniliga hefir hann gengit hans fotspor i hreinleik etc. It is safe to assume that the older as well as the younger poem is a paraphrase of the same prose original, although the older one may well have been written directly after the Latin version.

The **Nikolásdrápa** consists of eighty-six stanzas (vísur) of which 1—27 form the *upphaf*; the *stef* contains thirty

¹ SE. II pp. 194—195 Note; *ditto* pp. 210—211 Note.

stanzas, 28—57, divided into six *steffjamál* of five stanzas each and two *steffjabálkar* containing each fifteen stanzas or three *steffjamál*; stanzas 58—86 form the *skemr*.

The metre of the poem is **hrynhent** represented in its purest form by:

'◡ | '◡ | ◡◡ | '◡¹

This scheme is throughout the poem subject to frequent modifications which are, however, according to the rules advanced by Sievers² everywhere consistent and systematic and the ground principle is never violated. This modification may in its extreme form be represented by:

'◡ ◡◡ | '◡ ◡◡ | (◡◡ ◡◡) | '◡

so that a *vísuorð* may have as many as 14 syllables. According to the requirements of the metre a *u*, printed in italics in the text, has been inserted before r-final preceded by a consonant (in *fagurt* it is retained throughout the flexion) in the following instances:

- 6² *fagurt þjónuðu* Eraclíónis
 8⁴ *stendur* borgin döpr af sorgum
 10⁴ *mildur* drottinn lækna vildi
 15⁶ *mildur* svo at hann drekka vildi
 21¹ guðs son býður greindum hjónum
 24³ er fyrstur kemr hér frægr at listum
 25⁶ ljúfur meðr einfaldleik dúfu
 27⁸ hann prýddan áður ljósi skryddist
 30³ pönnu þrífur þrúðust kvinna
 —⁵ flytur hana svo fram á stræti
 31³ frægur, einkvænt, ágjarn eigi
 —⁸ slíkur maðr skal byskup ríkja
 34³ hreinlífur var alla æfi
 35³ eigi síður andar fæðu
 48⁵ rennur þá til rekka minnis
 53⁴ drekkti niður þeirra iðrum

¹ Cf. Sievers Beiträge zur Skaldenmetrik. Paul und Braune Beiträge VI p. 271: Die *hryhent* strophen fasst man am einfachsten als *dróttkvætt*, dem ein takt '◡ vorgeschoben ist.

² Skaldenmetrik. Beiträge V p. 449 ff.; ditto VI p. 265 ff.

- 54⁴ blíður faðir ok höggur¹ síðan
 55⁴ hleypur enn við atburð þenna
 57³ greindur bragr mun gripa enda
 72⁷ kongrinn lætur sveininn sitja
 73² harmi spentur Cedron þénti
 77⁷ kvistur einn má kallast næsta
 82⁶ mætur turn er veggja gætir
 85⁷ sjálfur muntu sjá hvat hentar

The **alliteration** (hljóðstafasetning) is consistent throughout the poem; worthy of notice is the alliteration in:

- 79⁵⁻⁶ signaðr þessi cedrus eignast
 sannlega hæð með öllum gæðum
 38⁵⁻⁶ ölmusu gjarn með söngvum psálma
 sætr ok mildr með lítillæti
 59⁵⁻⁶ söng hann bænir ok psálma lengi
 síðast vers sem lausnarinn blíði

The **rhyme** (hending) is inexact in 57⁴ where it, of course, represents aðalhending:

en gæzka Nikoláss aldri fætka

which may, however, be read:

en gætska Nikoláss aldri fætka

(cf. 4³ vizku ok síðsemd vislega gæzku

which may be read in the same way:

vitsku ok síðsemd vislega gætsku

the same rhyme occurs also in:

34⁵ vizkufullr ok valdr at gæzku).

rl = ll in:

40¹ gjörla eyddi hann gyðju villu

50⁶ gjörla sögðu af tilburð öllum

and in:

45⁶ kallast megu þat vitrir jarlar

46¹ féllu þessir frægir jarlar

56⁸ þviat ofjarl má Nikulás kallast.

x = gs in:

21⁵ hugsar nú um hve megi vaxa

68⁵ gullit vex en Gyðingr hugsar

¹ So in the Ms.

f = **v** in:

78⁵ olívatré með heiðri háfum
(cf. 33³ líf ok klerkdóm hlýðni háfa
72³ reyfaði fé ok ríkar háfur).

The skothending is inexact in the single line:

36¹ fiðsamr var um aldr ok æfi

The Ms. here has unmistakably *æfi* and not *æði* which would be consistent both with rhyme and reason; it is quite probably an error of the transcriber.

24³ er fyrstur kemr hér frægr at listum
is, of course, to be read:

er **fystur** kemr hér frægr at listum ^u

the text follows the Ms. in giving the first reading.

As regards the orthography the Ms. has been followed as consistently as possible, but the difference between the age of the poem and the time of its transcription has also been taken into consideration, and changes have been made where they have been thought necessary.

g-final, which the Ms. has throughout for O. N. *k*-final in *ek*, *mik*, *ok*, *mjök*, has been replaced by *-k*.

ð-final stands in the Ms. partially, but not consistently, for O. N. *t*-final in *-at*, *-it*, *-ut*; it has been printed throughout *-t* except in the one line 5³ svo að ek mega í sætri ræðu where it is necessary for the rhyme. In this particular instance the Ms. has, however, *at* and it is not improbable that *-ð* instead of *-t* (also *-g* instead of *-k*) is throughout the more correct reading.

Before *ng* and *nk* the vowel *e* is lengthened to *ei* (in *eingi*, *skeinkti* etc.) in the Ms. in a number of instances, but quite arbitrarily; it has been printed throughout *e*.

i, *j* (in *sie*, *þjenti* etc.) is not retained.

On the other hand:

vo (= *vá*, *vó*) which is throughout the reading of the Ms. has been retained.

ó-, negative, for O. N. *ú*- is retained.

-legr in adjectives (and *-lega* in adverbs) is retained.

gg and **kk** of the Ms. are retained (in *byggðir*, *dyggðir*,

drekkti, *blekkti* etc.); this gemination is peculiarly Icelandic and characteristic from the beginning.

Following the text are 1. explanatory references to the poem from Sv. Egilsson's *Lexicon Poëticum* which it appeared advantageous to print here together with the necessary (few) corrections; 2. a complete vocabulary with the reference-place of each word contained in the text. For a final collation of the text with that of the Ms. many thanks are due to Finnur Jónsson stud. philol. in Copenhagen.

Nikolásdrápa Halls prests.

1. Í nafni guðs vil ek upphaf efna
at veitanda helgum anda;
orðin vilda ek öll til dýrðar
einum guði með sannleik greina,
hann er í sínum helgum mönnum
hár ok sterkr af dýrðar verkum;
engi skilr þat ófróð tunga
undarlegt sem vinnr hann stundum.
2. Hvern dag vinnr hann hér með mönnum
hærra krapt, en þá er hann skapti
allan heim með himna höllu
ok hans umgöng af efni öngvu.
A'gústínus¹ innir næsta
ósljállega í sínu máli
meira þat, er hann manninn gjörir
máta góðan af ranglátum.
3. Stýri máls ef hygg ek at hræra,
herrann sætr, um þitt ágæti,
stirðnar mæðist hugrinn, harðnar
hjartat kalt án vizku salti,
er þvilíkt, sem ungbörn læra,
orða brjál með stamanda máli;
eðlis lög eru engi í stuðlum
orða, nema úr spektar skorðum.
4. Veit ek mik eigi vanta lítit,
veslan þrael, um drottin mæla,
vizku ok siðsemd, víslega gæzku,
vilja góðan rétt at skilja,

¹ *Ms. has* Augustinus.

- málsnild, aktan skýrra skálda,
 skil ¹veglegrar Eddu reglu;
 hræðumst ek því hróðr at smíða
 nema himna sveit mér fullting veiti.
5. Almáttkan bið ek himna hilmí
 at hreinsa brjóst frá synda þjósti,
 svo að ek mega í sætri ræðu
 um sælan Nikolás² nokkut mæla.
 Mun ek þar næst á móður Kristi
 málreitandi taka at heita,
 at fylgjandi öllum helgum
 einu ráði at vísan greinist.
6. Fyrr á dögum hins fræga herra
 fagurt þjónudu Eraclíónis
 ágæt hjón með elsku hreina
 einum guði, sem bókin greinir;
 Epípháníus átti væna
 auðar bil, sem hér má skilja,
 systurdóttur, æztrar ættar,
 erkibyskups prýði klerka.
7. ³[Í] Patera borg með stöðum ok strætum
 stóð þann tíð með blóma víðum
 erkistóll, sá um má yrkja,
 allvænn staðr, er Mirrea kallast.
 Lifðu nú, sem lögunum hæfði
 listug hjón, ok þágu af Kristi
 getnað þann, sem guð berr vitni,
 göfuglegan með lífi fögru.
8. Sem kviðug var af kviknuðu jóði,
 kemr þat undr á nokkurri stundu
 yfir stað ok fólk með stórlegum voða;
 stendur borgin döpr af sorgum.
 Inn í staðinn skjótt nam skríða
 skæðr höggormr með bölvat æði,

¹ *Ms. has veglegra Eddlu both, of course, mistakes of the transcriber.*

² *Nikolás is spelled variously in the Ms.: Nikolas, Nikulas, Nicholas it has accordingly been normalized to Nikolás.*

³ ? *Illegible in the Ms.*

hugði sér at hafa þar byggðir
er hæð var mest, svo liti hann flesta.

9. Náttúru hans ok nafn skal votta
at nefnd meðferð hans kunnig verði;
básiliskus, hölda háski,
heitir hann ok er fullr af eitri.
Brenn¹ur lopt af blæsti linna,
bráð líftjón eru fyr hans sjónum,
engi kind má ormsins vanda
eyða nema mústela deyði.
10. Hver megi ²tjá, eða hver megi heyra,
hve mörg hundruð deyja mundu
manna, áðr en meistarinn svinni,
mildur drottinn, lækna vildi.
Sem tíðindi sagðra undra
sannlega tjást af hverjum manni
réttlátri frú, er nú átti
Epípháníus, at lýðrinn drepist,
11. Sampínist hún síðan raunar
sínur lýð ok tók at skrýðast
fólkvopnum, sem frægðar kappi
fúss í stríð með búning fríðan;
fylldist upp af ástar eldi,
út gangandi í háska strangan,
ætlar sér í einum möttli,
innilega til móts við linna.
12. Eigi máttu ormsins augu
eitrlæg henni skaða veita,
síðan neytir svinnust sæta
síðvandat ráð heilags anda;
kviðinn sýnir hún naktan naðri
nauðalinnrinn hreppti dauða,
birtust nú fyr bragna hjörtum
blídust tákn þau er reyndust síðan.

¹ So in the Ms.

² So in the Ms., not sjá as in Snorra Edda II p. 194—195 Note.

13. Nú sem framr er frúinnar tími,
fæddi hún svein með giptu hreina,
tíminn þegar með tákna blómi
tekr nú strax með lýðum vaxa.
Réttur¹ stóð þá mögr í miðri
munnaug sjálfr um stund vel hálfa,
meðan at þvóttar þjónkan veitti
þjóð nýfæddum syni af móður.
14. Sú fagnaðar grein mun firðum sýnast
fyllast enn um guðs vin þenna,
at burðartíð hafi allík orðit
einni list ok Jóns baptista.
Faðir ok móðir fyllast gleði,
fúsir eru til þeirra húsa
frumgetinn son fara at líta
fagnandi sem konur ok bragnar.
15. A' brjósti móður byrjar föstu
brúðar kundr í reifum undinn;
frjádag hvern ok hinn fjórða einninn
finnr ei meirr en einu sinni
móður sinnar mjólk ok fæðu
mildur svo at hann drekka vildi,
allan dag var eyðir villu
án fæðu þó at brjóstit mæðist.
16. Sé nýjan son Zacharíe,
sé brennanda lampa þenna,
sé hér frúinnar friðan annan
frumgetinn son Elízabethar.
Hinn fyrri var svo fylldr af æru,
friði helgaðr í móður kviði,
með fingri sín ok fróðri tungu,
fyrirrennari guðs nafn kennir.
17. Hinn sídari vann sonr í kviði
sinnar móður huggan þjóðum,
því berr saman um sæmd ok sóma
sannlega þessara dýrðar manna

¹ So in the Ms.

prúðan Nikolás ¹peðíséchum
 á palli Jóhannis vel má kalla
 framgangandi fótspor tungu,
 hans förunautr í veraldar þrautum.

18. Tíminn líðr svo hann tekr upp næmi
 trúr ok hlýðinn meistara þýðum
 lærði bók, en leika forðast,
 lausung varast, en festi klausur.
 Einn tíð gjörir fyr ástúð bræðra
 orlofs niðr af skóla at biðja
 meirr fyr ást en leika lysti,
 lærdóms bækr hann mest tók rækja.

19. Sveinar voru á sandi vænum
 í svelgs atfalli, Nikolás hallast
 út frá bók þó aðrir leiki,
 óvarlega því svefninn sljófar.
 Æginn ²gengur öllu megin
 upp á láð, en hvergi náði
 hár né klæði í háska miðjum
 hertuga guðs eða bók at snerta.

20. Heila vann hann halta kvinnu
 honum mætandi á borgar stræti,
 frægðarverk um borg ok byggðir
 bliðs ungmennis tók at renna.
 At dæmum Jacobs hélt sik heima
 í húsi föður hinn gæzkufúsi,
 hallast burt frá heims ósnilli
 hjartaþýðr ok feðginum hlýðinn.

21. Guðs son býður greindum hjónum
 gisting til Paradísar vistar,
 eptir þau tók auð ok giptu,
 ærit fé með gulli skæru.
 Hugsar nú um hve megi vaxa
 helgust náð með guðspjalls ráði,
 hvern veg hann skal stýra ok stjórna
 slíkum auð svo at drottnei líki.

¹ *Ms. has* pedisechum.

² *So in the Ms.*

22. Í glugga nokkurn gjörði at leggja
gull á laun ok gjörði raunar
meyjar þrjár frá munaðarfræi,
maðr kynstórr var þeirra faðir.
Þriðja sinn var þetta kunnigt
þýðum bónda, ok gjarna hlýðir
góðmannlega guðs vinar ráðum,
gipti dætr ok fénu skipti.
23. Sem frægr staðr sá er fyrr af segir
er formannslauss ¹[í] veraldar stormi,
í Mirrea kómu þá margir herrar
merkilegir til samans ok klerkar.
Vinir guðs er vóru á bænum
vöktu opt ok heyrðu í lopti
rödd kallandi rétt með öllu
yfir ²rann[i] guðs ok talaði þanninn:
24. „Sá er maklegr meiðum hökla
ok merkilegr til hirðis klerka
er fyrstur kemr hér frægr at listum
firðr sorg til kirkju á morgin;
neytir vizku Nikolás heitir.“
Nú skilja þeir drottins vilja,
vakir þar einn með vizku kloka
at veiðr sjá skal ei hjá þeim sneiða.
25. Hóglega leynist hirðir bagla
hljótt ok finnr þenna í óttu:
„grein þitt nafn með góðu efni.“
Glæpa brjótr svarar á móti
með lútu höfði ok lítillæti,
ljúfur meðr einfaldleik dúfu:
„Nikolás em ek með verðleik veikan,
vesall ok aumr í glæpa straumi.“
26. Heimullega tók hönd með sóma
heiðrsmanns ok í kirkju leiðir,
bráðla hrósar blíðr ok lýsir,

¹ ? Hole in the Ms.

² Last letter illegible on account of a hole in the Ms.

byskupsefnit gjörir at nefna.

Af lítillæti mælti á móti

menn allir hans gæzku kenna

sækja, gripa lærðir ok leikir

lifandi fórn til vegs ok stjórnar.

27. Stofna vil ek af stórum efnum
 stefjapart ok drápu hjarta,
 at verða megi til vegs ok dýrðar
 vandat Nikolaó stef til handa.
 Hverr hefir gjört í heimi fyrri
 hjarteignir¹ svo stórar ok bjartar?
 Himnaguð hefir hverskyns gæðum
 hann prýddan áður ljósi skrýddist.

Fyrsti stefjabálkr.

Fyrsta stefjamál:

28. Meðan virðuleg vígsla gjörðist
 var ein kvinna í staðnum inni
 at lauga barn í heitri hvernun,
 heldr móðir pönnu at eldi;
 heyrir hún sem hátíð væri,
 hvellar klukkur í staðnum gella,
 sannan fögnuð sögðu henni
 svinnir menn er kómu til hennar.
29. Gleymir því, er hún gjörði at fremja,
 glaðlega rennr við fögnuð þenna
 forkunnlega, ok fram til kirkju,
 fastlega bíðr ut allar tíðir.
 Henni kemr nú mögr til minnis,
 mjök skundaði til barnsins fundar,
 pannan stóð í eldi innan
 einkarfast með velli kasti.
30. Hlýri lék við heitar báru
 heill ok kátr í allan máta,
 pönnu þrifur prúðust kvinna
 pínulaus með farmi sínum,
 flytur hana svo fram á stræti;

¹ *Ms. has* hjart jarteignir (2!).

fríðar eigna slíkar dýrðir
mildi guðs ok verðleiks valdi
ens virðulegsta klerka hirðis.

31. Postulinn telur upp ljósar listir
lýðum tólf, er byskup prýða:
frægur, einkvænt, ágjarn eigi,
óþrætinn, með fríðar ágæti,
gestrisinn, með hófsemd hæstri,
hreinn, ok vitr, ok kunni at rita,
siðsemd vanr, ok sætr húsbóndi;
slíkur maðr skal byskup ríkja.
32. Sæll Nikolás var sannlega öllum
sæmdur¹ meir ok hálfu fleirum
kröptum þeim, sem skaparinn skiptir
ok skínanda gaf ástvin sínum.
Svo þykksettar dyggðir drottinn
dásamlegum gaf Nikolási,
sem mundangs hófit heilags anda
hafi smíðat sér gimstein fríðan.!

Annat stefjamál:

33. Frægðarmaðr var fágari dyggða
fyr veglegra postulans reglu,
líf ok klerkdóm, hlýðni háfa
hélt hann fast með eyðing lasta.
Honum unni því hverr sem annarr
hugástum, án neins mótblástrar;
lysti öngvan lýð at ganga
með ljótum verkum honum á móti.
34. Nikolás prýða nýtir síðir
í næstu grein sem postulinn meinar,
hreinflífur var alla æfi,
án þeim flekk, er marga blekkir;
vizkufullr ok valdr at gæzku
í veraldar stétt ok dómum réttum,
skrifari góðr með forsjá fríðri
fljótr ok skýrr til sálubótar.

¹ So in the Ms.

35. Gestrisinn með gefnum kosti,
glæðr ok blíðr við alla síðan,
eigi síður andar fæðu
unni hann þeim er hann gistu heima.
Prédicátor glöggr ok gætinn,
grundvöll hafði hann klerkdóms fundit;
hitnuð ást í helgu brjósti
honum kennandi framburð þenna.
36. Friðsamr var um aldr ok ¹æfi,
öngvan gjörði pynda eðr þröngva,
samtempraði með djúpum dæmum
dyggð réttlætis ok miskunn sæta.
Um þrætur var honum löngum lítit,
lastleg orð hann vildi forðast,
ágirndar rót illra skeyta
eitærlægri fastlega neitir.
37. Vaskr húsbóndi ok virðum kenudi
virtaráð, en löstu hirti;
embætti með ýmsum stéttum
erkibyskup veitti klerkum.
Svo þykksettar dyggðir [drottinn
dásamlegum gaf Nikolási,
sem mundangs hófit heilags anda
hafi smíðat sér gimstein friðan.]
- Þriðja stefjamál:*
38. Sem byskupstign hefir bjarta eignast
búinn í strið með hófsemd ²[friðri
dag]lega hélt hann dýra reglu
í drykk [ok] ³vist með beztu listum,
ölmusu gjarn með söngvum psálma
sætr ok mildr með lítillæti,
gjörði þar með glæpi at forðast
guði unnandi af hjarta ok munni.
39. Hátt dyrkaði hann heilaga kirkju,
ok hennar rétt, er Sýon kennist

¹ So in the Ms.

² ? Hole in the Ms.

³ ? do. do.

mæta fylgt hann með sér valdi
 ena merkilegustu lærdóms klerka,
 saddi hann þá með sætum kryddum
 svo vorðinna spektar orða,
 eilíflega sem einni sálu
 unnast þeir af hjarta ok munni.

40. Gjörla eyddi hann gyðju villu
 gamalli, er þeir Díanam kalla,
 ok gallsúru djöfulsins dári
 drekkti hann niðr, því er ýta blekkti.
 Villumeistarans flærðarfulla
 fekk hann sigrat klóka hvekki,
 blíðu heims ok blekking flúði,
 bölvuð ráð hans öll forsmáði.
41. Geymdi hann sín, þó hann gæzku framdi,
 geðfastlega við ofran lasta
 æ því meir sem hann var hærri
 í heilagleik þvíat varla reiknast,
 nær finnist af nokkurum manni
 nálega tjáð, at svo hafi ráðit
 öllum hjálp, þegar á hans kalla
 ágætt nafn í fjarska jafnan.
42. Hraustir menn í hrið ok frosti
 hétu enn á guðs vin þenna,
 enn helgi mann í hafsins bylgjum
 hjálpaði þeim ok var þó heima.
 Svo þykksettar dyggðir [drottinn
 dásamlegum gaf Nikolási,
 sem mundangs hófit heilags anda
 hafi smíðat sér gimstein friðan.]

Annar stefjabálkr.

Fjorða stefjamál:

43. Þriflegan mann ok þeim ókunnan
 þegnar litu í hafsins megni
 uppi á skipi ok kvaddi kapp:
 „kallat hafi þér til mín allir
 nú em ek hér í nauðsyn stóra“.

Nægir ráð, en bylgjur lægir
 bæði styrkir bönd ok reiða
 blíðr um stund, en ¹hverfuz ²[síðan].

44. Skipverjum tók skótt at byrja
 skunda ³[þeir til bysku]ps fundar,
 frjálsara sinn þeir fullvel kenna,
 falla á kné, ok þakka honum allir.
 Síðan talar hinn sæli faðir
 með sætri raust ok lítillæti
 fyr hreina trú ok helgar bænir
 hafa yðr ráðizt slíkar náðir.
45. Þrjá saklausa menn af miklum
 morðarans dómi frelsa þorði,
 ávitaði með ógnar hótum
 illan dóm ok lögmáls villu.
 Kunnigt var þat keisarans mönnum
 kallast megu þat vitrir jarlar
 heyrðu ok sáu herrans gjörðir
 hugleiðandi slíkan vanda.
46. Féllu þessir frægir jarlar
 fríðir enn á nokkurum tíðum,
 af vondra manna rógi reyndar,
 í reidi keisarans, ok svo leiðast
 til myrkvastofu, svo máttu hvorki
 mætum lögum né vörnum sæta,
 at morni skyldu mæta einninn
 mikilli nauð ok sárum dauða.
47. Mál er komit í mærdar skóla
 at minnast til svo stef megi finnast,
 engi fær þat jardnesk tunga
 innt því nær, sem verdugt væri.
 Sæti guðs var í sálu hvítri
 sæls Nikolai, sem ritning mælir
 hæstrar spekinnar himnaríki
 hlaðinn, ok skyggðr í spáleiks dyggðum.

¹ *So in the Ms.*

² ? *Hole in the Ms.*

³ ? *do. do.*

Fimmta stefjamál:

48. Sem dauða úrskurð diktaðan heyrðu
 dyrlegir menn er fjötrar spenna
 reita hár með rammlegum gráti,
 rifu sín klæði, ok dauða hræðast.
 Rennur þá til rekka minnis,
 rétt í stað, hve heilagr faðir
 forðum hafði frelsta gjörða
 firða þrjá af dauða bráðum.
49. A' guð[s játara þeir]¹ gj[örðu at]² heita
 grátandi með aumlegum látum:
 „nálægr vertu Nikolás sæli
 nauðum vorum í háska dauðans“.
 A' ³[sö]mu nátt í svefni þóttist
 sjálfur⁴ keisarinn pípra ok skjálfa
 fyr þau hót ok harða vitan,
 er heyrði hann af dýrðar manni.
50. Hann vaknar skjótt ok virða reiknar
 verða sæmd, þá er ranglega dæmdust,
 leysa bauð ok sendi síðan
 sætum föður med kveðju mætri.
 Greindir menn þegar guðs vin fundu
 gjörla sögðu af tilburð öllum,
 háleit ást í helgu brjósti
 hitnar enn fyr þvílíkt vitni.
51. Í Licia skeði litlu síðar
 líkams hungr með árferð þungri,
 keisarans skip í hafnir hlaupa
 hveiti ok kost þeir öllum veita.
 Helgum Nikolaó hundrað mæla
 af hverju skipi þeir gjörðu at verja,
 en fullan reikning fá þó allir,
 fagna ok hrósa táknum ljósum.

¹ ? *Hole in the Ms.*² ? *do. do.*³ ? *do. do.*⁴ *So in the Ms.*

52. Önnur jarteign eigi minni
 upp veitandi fyrr sagt hveiti,
 allir tóku fögnuð fullan
 fæðu ok þar með ávöxt sæðis.
 Sæti guðs var í sálu hvítri
 [sæls Nikolai, sem ritning mælir
 hæstrar spekinnar himnaríki
 hlaðinn, ok skyggðr í spálciðs dyggðum.]

Sjötta stefjamál:

53. Bóndi nokkurr bráðr í lyndi
 byrgði í saltgröf þrjá menn myrða,
 dáleggr þuss í djúpum fossi
 drekkti niður þeirra iðrum.
 Guðs vin kemr at greipum straumi,
 grjót ok iðr fara upp á móti,
 leggr hann iðr í líkama dauða
 þeir lifna viðr en bóndi iðrast.
54. Í lundi stórum illgjarn andi
 átti byggð ok lýðinn styggði,
 fyr bænarstað gaf blezan sína
 bliður faðir, ok ¹höggur síðan
 sjau sinnum, ok seggjum kennir
 at safnast til í drottins nafni,
 at fella trét en fjandi kallar,
 ferr sem stefnar ok býst til hefndar.
55. Eikin ríðr ok eignar dauða
 allri þjóð þar er flestir stóðu.
 Herra Nikolás höldum nærri
 hleypur enn við atburð þenna
 undir trét ok hratt við höndum,
 háleit verk eru slík stórmerki,
 cípresso nam sterklega steypa
 stundarlangt frá menja lundum.
56. Undan stökk enn óhreinn andi,
 út skriðandi úr brunni friðum,
 talar þá lágt svo trautt má skilja

¹ So in the Ms.

með tanna gníst ok þungri blístran:
 „optast verð ek í okkrum skiptum
 undan láta á hverri stundu;
 þunga hefi ek af þessu fengit,
 þvíat ofjarl má Nikolás kallast“.

57. Viknar fyrr en verk hans reiknist
 vitit ok mál í hyggju skála,
 greindur bragr mun grípa enda
 en gazka Nikoláss aldri fætka.
 Sæti guðs ¹er í sálu [hvíttri
 sæls Nikolai, sem ritning mælir
 hæstrar spekinnar himnaríki
 hlaðinn, ok skyggðr í spáleiks dyggðum.]

Slæmr.

58. Faðir vor sáll í fríðri elli
 fekk sjúkdóm ok leggst í rekkju.
 Eugenia ágæt kona
 af sjúkum tók heilsu mjúka
 sút ok trega með sárum gráti
 sauðir fengu í hirðis dauða,
 sermonem með huggan harma
 hunangfljótandi gaf hann á móti.
59. Síðan skipar hann sínu ráði
 ok sér veitast með ástúð heitri
 farnest sætt ok fríða smurning,
 fríðarkoss gefr með tárafossi.
 Söng hann bænir ok psálma lengi,
 síðast vers, sem lausnarinn blíði,
 sálin var til himna heilög
 háleit borin af engla sveitum.
60. Um legstað hans mun ek lítit ræða;
 laginn var hann í steinþró fagra
 í kirkju hvolfi ok Sýon sjálfri
 settr niðr hjá altari miðju.
 Veitir drottinn vatn af fótum
 en viðsmjör skært til heiðrs ok æru

¹ So in the Ms., instead of var as in 47^b, 52^b.

af höfði rétt til heilsubótar
hreinust gefst þar lækning meina.

61. Lífir hann en ok er lifinn frá mönnum
í læknisdóm, sem veröldin hljómar,
hellir út um heiminn allan
heilsu vín af líkama sínum.
Till beggja handa byskups sendir
beimum, sem þá hann lifði í heimi,
langt ok vítt, sem firðar fréttu
fara leitandi at helgum sveita.

62. Blindir, haltir, brotnir, skeindir,
brunnir, hljóðir, kaldir, óðir,
líkþráir, veikir, límafallssjúkir,
lamdir, daufir, bjúgir, kramdir,
fátækir menn, flokkar ríkir,
fjarlægir, nánir, konur sem karlar,
krepptir, móðir krjúpa ok skríða
kveinandi at líkama hreinum.

63. Maðr einn ríkr til Mirream sækir
með of fjár á hverju ári;
ungan son lét eyðir spanga
enn í ferð með höldum verða
bliðan sigldu byr ok góðan,
biðr hann svein í gullkeri hreinu
með góðri lukku gefa at drekka,
gekk þá sveinn at kistu hreinni.

64. Tekr upp kerit ok sýnist saurugt
seillist út at fiska hlútu,
bylgjan ríss ok bæði svelgir
bjartan svein ok gullit hreina.
Seggir fóru síðan hryggir,
sútafullir í hafinu úti
á lítandi skilnað skjótan,
skilja eigi Nikoláss vilja.

65. Hinn ríki maðr til Sýon sækir
síðan offrar thesaur friðan,
gimsteina með gulli vænu
greifi sagðr á altarit lagði.

Fljótt var þessu fleygt a brottu
fram á gólf en burgeiss skammast;
heitrof sitt með harmi játar
hryggðist nú því hann guðs vin styggði.

66. Semr nú heit, at sveininn láti
sendast aptr með guðdóms krapti,
at gefa til Sýon gnóg auðæfi
gull ok silfr með iðran fullri.
Ungan mann sjá ýtar ganga
inn í kirkju í þessu sinni
berandi ker í hægri hendi,
heilsar feðr með sætri kveðju.
67. Eptir spyrja sorgum sviptir
sveininn hvat honum barg í meinum:
„kurteiss maðr í kafinu niðri
kom til mín í möttli fínum,
um langan veg mik leiddi hingat
ljúfr ok blíðr en hvarf mér síðan.“
Fyllast nú með fögnuð allir
færandi lof guðs vin skærum.
68. Gekk einn maðr at Gyðingi nokkrum,
gull med smán hann tók at láni,
sór hann eið at selja Júða
ef safnast fé í Nikoláss nafni.
Gullit vex, en Gyðingr hugsar
gott til fjár á þessum árum,
heimtir fét í skornum skamti,
skilr at hinn muni fresta vilja.
69. Kaupmaðr heldr kvezt hafa goldit
kappi ok fæð, en Gyðingr hræðist,
fellt dómr firða á milli
at fá honum gjald nema eiða haldi.
Í holaðan staf með vondum vélum
vegr hann gull með djörfung fullri,
prettvíss maðr at Gyðing glotti
gjaldi ok staf hann biðr hann halda.
70. Vinnr hann eið á vonðskap þenna,
víkr á leið ok sofna beiðist,

af megni hlaupa margir vagnar
manninn sundr á ¹slétt[ri] grundu
brotnar stafr ok berr honum vitni
um brögðótt rað, þau er öllum tjáðust;
Júði bað nú lífs hinum liðna
lausnarans náð með Nikoláss ráði.

71. Herra Nikolás heyrir fyrri,
enn heiðni maðr til kristni leiðist,
lifnar maðr, en Ebreus efnir
öll sín heit ok villu neitir.
Báðir tóku beiska iðran
burt kastandi heiptar jastri,
lofuðu guð ok lifðu síðan
langtum betr en fyrr sé getit.
72. Einn dauða son var djarfr ok heiðinn,
dálega kvæntur er Mirream rænti
reyfaði fé ok ríkar háfur,
ruplaði menn ok fjötrum spennir.
Harri tók í herför þeirri
hallarmann þann Cedron kallast,
kongrinn lætur sveininn sitja
í sinni höll ok bera sér minni.
73. Hátíðisdag herrans sæta
harmi spentur Cedron þénti,
kongrinn spyrr, hví hann kvelst af angri,
kveðr ei Nikolás hann mega gleðja.
Kongrinn tekr, en kostur er engi,
kerinu á mót at hann Cedrons njóti;
sama punkt, er hann skjöldung skenkti,
skjótlega hvarf frá byrlara starfi.
74. A' sömu tíð í Sýon heima
syngst prócessía framan til messu,
kennimenn at kirkju ²sun[n]an
komandi sjá þar Cedron standa
berandi ker í hægri hendi

¹ Last part of the word illegible on account of a hole in the Ms.

² Last part of the word illegible on account of a hole in the Ms.

[hátt]¹ ok kurteislega sem mátti,
fullt, en af því hvergi he[llt]ist²,
heiðra klerkar slík stórmerki.

75. [Í]³ reiði kongs ok ráðinn dauða
rataði einn tíð fyr dóttur [b]líða⁴
meistari fróðr í lærdóms listum;
lífs ok náða allir báðu.

Kongrinn gefr ei lífsgrið lengri,
en liðna nótt, nema hann sýni í óttu
nýtt historia um Nikolás vottat
hinn næsta dag með lofsöng fagran.

76. Meistarinn skilr nú mannsins listir
móti náttúru þvílíks háttar,
á guðs játara ⁵[hann] gjörir at heita
í greindri nauð, at hann forðist dauða.
Fyrir íblástr guðlegs gneista
glósar hann söng með langri prósu,
nær fór þat á næstu ári
fyr Nikoláss dyggð um heimsins byggðir.

77. Hjarteignir hefi ek brögnum birtar
um blóma lífs ok Nikoláss sóma,
hinar eru þó miklu meiri
en máttulegt er at greina í háttum.
Heimr er fullr hvolfi á milli
af hans stórmerkjum góðra verka;
kvistur einn má kallast næsta
í kvæði sett af víntrés gæðum.

78. Grikklands ertu geisli ok birti,
göfuglegt ljós ok sætleiks rósa,
lilja hvít með lífi sætu,
lýða sigr í nafni þýðu.
Olívatré með heiðri háfum
heitir þú fyr ilm ok feiti,

¹ ? *Hole in the Ms.*

² ? *do. do.*

³ ? *do. do.*

⁴ ? *do. do.*

⁵ ? *Illegible in the Ms.*

- kertisstika fyr kenning bjarta
 kristins dóms með heiðr ok sóma.
79. Vel má at þessum veglega páлма
 víkja í tveimr dæmum slíkum;
 hæfir leggrin hörðu lífi,
 en himna vist hans blómakvistum.
 Signaðr þessi cedrus eignast
 sannlega hæð með öllum gæðum,
 ærufullr¹ aldri spillist
 ilm ok feiti, jafnan sveitir.
80. A' viðinum eru svo vegleg gæði
 í vænu laufi ok ²epl[um] grænum,
 grasanna frægð með dýrum dyggðum
 dróttir græða af allskyns sóttum.
 Þúsundfalda meiri ³[mil]di
 mjúka veitir Nikólás sveitum;
 hundrað sinnum hefir hann reyndar
 hálfu fleiri dyggðir sjálfar.
81. Fyr englalíf er hann efri tungli
 í skínandi kröptum sínum
 leiðarstjarna lífs ok náða,
 lyða sól ok krapta skóli.
 Födurlausum faðir at vísu,
 fekk hann ráð til verndar ekkjum,
 öllum þeim sem á hann kalla
 eyrat hneigir gjarna at heyra.
82. Gullker ertu guðs þat er allir
 gimsteinar prýða innan hreinir,
 óleum skenkir sjúkum sálum
 ok sæta mjólk þá er heilsu bætir,
 musteri guðs í múri föstum,
 mætur turn er veggja gætir,
 altari guðs er öndin stolta
 inni standandi í tjaldbúð þinni.

¹ So in the Ms.

² Last part of the word illegible on account of a hole in the Ms.

³ ? Hole in the Ms.

83. Hani syngjandi helga vængi
 hóglega skekr ok gjörir at vekja
 vænan lýð til vingarðs iðju;
 í veraldar nótt þú kenndir dróttum;
 gjörðir þú sem ¹góður hirðir
 at græða hjörð af vargi skæðum;
 hærri en fjall í heiðri öllum;
 hrein skuggsjó at sjá við meinum.
84. Háfan stiga til himins at klífa
 hefir þú rétt með pöllum settan,
 traustan veg meðal tveggja ásta,
 tólf agætum lítillætis.
 Páfugls hefir þú prýði ok dúfu,
 pellicánus at veraldar láni,
 túrtúr hrein með bænum björtum
 bær vandaðr hins helga anda.
85. Vona ek meir á mildi þína
 en maklega hefnd, þó ek óvænt stefndi
 dularfullr drápu at mæla
 um dýrðar verkin þín hin sterku.
 Fyr ljóðin þori ek ²[lau]na at biðja,
 legg ek málit í þínar skálir,
 sjálfur muntu sjá hvat hentar,
 ok svinna vernd í máli finna.
86. Biðja skulum vér byskup sælan
 at blíðr ok hreinn með ³[rö]ddu einni
 veiti oss þau veraldar mæti,
 í vora þörf at nytsemd störfum,
 eptir lífit andlega gæfu
 einna bezt þá varðar mestu,
 andir séu til sælu sendar
 svo blífi þær at eilífu.

Amen.

¹ *So in the Ms.*

² ? *Hole in the Ms.*

³ ? *do. do.*

Explanatory

references to the *Nikolásdrápa* in the
Lexicon Poëticum.

[The figures indicate the pages of the dictionary.]

1. 1. efna upphaf *ordiri* (*carmen*). 119.
3—4. greina orð *verba facere, de condendo carmine*. 268.
5. *ille (deus) inest in Sanctis suis*. 434.
2. 3—4. umgöng heims *circuitus mundi, totum spatium quod mundus complectitur*. 832.
8. máta góðr *satis bonus, probus, integer, opp. ranglátr injustus*. 551.
3. 4. vizku salt *sal sapientiae*. 680.
6. orða brjál *verba depravata, lingua corrupta*.
5—6. *haud aliter est, quam cum infantes lingua balbutienti verba depravata proferunt*. 82; *stamanda mál sermo lingua haesitante prolatus, sermo balbutientium, qualis infantum*. 772.
7. eðlis stuðlar *recta ratio literarum metricarum*. 787.
8. spektar skorður *fines certa ratione circumscripti, justae regulae metricae*. 736.
7—8. *ubi construo: engi orða lög eru í eðlis stuðlum, nema (sed) úr spektar skorðum, hic eðlis stuðlar, literae metricae servae rectae rationis, i. e. recta ratio literarum metricarum servarum, secundam quam voces in carmine disponuntur*. 147.
4. 5. aktan skýrra skálda *notatio intelligentium poetarum, opera peritis poetis data, cognitio operum poeticorum*. 7.
6. Eddu regla *praecepta Eddica, poetica*. 650.
5. 6. *in exordio sermonis, carminis*. 545.
8. at vísan greinist *ut carmen proferatur, sub manu succedat*. 268.

8. 1. *ubi concepto fetu gravida erat.* 487; *kviknuð jóð fetus conceptus.* 485.
10. 5—6—7. *tíðindi tjást réttlátri frú af hverjum manni referuntur, narrantur.* 817.
11. 1—2. *hún sampínist sínum lýð civium suorum miseratur, malis civium commovetur.* 682.
5. *ástar eldr ignis amoris.* 132.
5—8. *i. e. fylldist upp innilega af ástar eldi.* 440.
12. 1—2. *ormsins augu eitreg venenosi serpentis oculi.* 129.
3—4. *neyta ráð concilio uti.* 600.
4. *siðvandat ráð ratio honesta.* 711.
13. 1. *framr quum aderat tempus paricndi.* 197.
14. 1. *fagnaðar grein res laetabilis, animum voluptate perfundens.* 268.
16. 2. *brennandi lampi ardens, lucens.* 492.
7. *fróð tunga lingua docta, doctrina, institutio.* 207.
17. 1—2. *vinna þjóðum huggan solatium adferre hominibus.* 409.
7. *(Johannis), insistens linguae vestigiis, i. e. Johannem Baptistam dictis (ut factis) referens.* 195.
18. 3. *læra bók literas dicere.* 511; *forðast leika ludos adversari, ludis abstinere.* 506.
4. *fasta klausur disciplinas memoriae mandare.* 465.
6. *veniam petere e schola discendendi.* 627.
8. *rækja lærdóms bækr literis operam dare.* 511.
19. 2. *atfall svelgs accessus maris.* 798.
4. *svefninn sljófar somnus habet (artus).* 749.
20. 7. *hominum vanitatem, rerum humanarum vanitatem aversari.* 633.
21. 1—2. *byður gisting til Paradísar vistar invitat eos, ut in Paradiso hospitentur.* 243.
23. 3—4. *koma til samans convenire.* 681.
24. 1. *hökla meiðr gestator humeralium, clericus; is clericis dignus est, i. e. is dignus est, quem episcopum cooptent.* 375.
5. *neytir vizku vir prudens, sapiens.* 600.
8. *sneiða hjá e-u praeterire aliquid, excidere aliqua re; ne haec captura eos praetereat, i. e. ne ipse hoc commodo exciderent.* 753; *ne ea captura se praetereat, i. e. ne eo commodo (dignitate episcopali) excidat.* 861.

25. 1. hirðir bagla *episcopus, vel viri clerici ordinis*. 34; *custos lituorum, episcopus*. 339.
 5. með lútu höfði *inclinatio capite (venerabundus)*. 538.
 8. glæpa straumr *vortex, gurges, vorago peccatorum*. 784.
26. 8. lifandi fórn *viva oblatio, de Sto. Nicolao inaugurando*. 192.
27. 1. stefna¹ stefjapart af stórum efnum *ex ingenti materia partem versuum intercalarium inchoare, instituere*. 774.
 2. drápa hjarta *cor encomii, id. qu. stef versus intercalares*. 347.
 1—4. (*ubi forte pro ok drápu legendum sit í drápu*): *ex ingenti materiae copia deputabo partem intercalariam, encomio interserendam, ut versus intercalares in honorem et gloriam Nicolai artificiose elaborare possint*. 347.
28. 6. hvellar klukkur *sonorae campanae*. 423.
29. 4. biðða fastlega *constanter prestolari*. 159.
 5. *filius ei in mentem venit*. 571.
 8. vellu kast *caestus ferventis aquae, bullitus*. 457; *impetus aquae ferventis*. 864.
30. 2. í allan máta *omni ex parte, omnino, plene*. 551.
31. 6. kunni at rita *literarum peritus, artis scriptoriae gnarus*. 664.
 8. *talís vir episcopi munere fungi debet*. 662.
32. 5. þykksettar dyggðir *multae virtutes*. 114. 931.
 7. mundangs hófit heilags anda *sapientia Sp. Sancti*. 584.
33. 2. postulans regla *praecepta Apostoli*. 650.
 4. eyðing lasta *extirpatio vitiorum, studium honestatis*. 147.
 6. án neins mótblástrar *sine ulla offensione*. 582.
34. 4. án þeim flekk *sine illa labe, vitio*. 14.
 3—4. *in omni vita castus, expers erat vitii illius, quod multos homines corrumpit*. 183.
35. 4. gista mann heima *domi apud aliquem hospitari*. 243.
 6. grundvöllr klerkdóms *fundamentum doctrinae*. 275; *fundamentum muneris v. doctrinae clericae, vocatur ars homiletica*. 466.
 7. *ardens amor in pectore excitatus*. 340.
36. 4. dyggð réttlætis *virtus iustitiae, appos. miskunn clementiae*. 659.
 3—4. *iustitiam et clementiam temperavit, apte commiscuit, consociavit*. 813.

¹ Ms. has stofna = stefna.

6. lastleg orð *verborum contumelia, maledicta*. 495.
 7. ágirndar skeyti *tela averitiae*. 725.
 7—8. eitrleg rót ágirndar skeyta *venenata radix avaritiae jaculorum*. 129; neita ágirndar rót *avaritiam fugere*. 597.
 8. neita fastlega *constanter negare*. 159.
 37. 2. hirta ¹lostá *libidinem cohibere, coercere*. 339. 535.
 38. 3—4. halda dýra reglu í drykk [ok] vist *in potu victuque modum egregie servare*. 650.
 39. 1. *sancite, religiose coluit*. 299.
 4. lærdóms klerkar *eruditi clerici*. 511; merkilegustu lærdóms klerkar *viri docti, eruditione maxime insignes*. 466.
 5—6. krydd spektar orða *condimenta prudentium sermonum, eloquentia*. 479.
 40. 3—4. dár, er blekkti ýta *ludibria, fraudes, quae homines decipiebant*. 62; felleague diaboli *ludibria, quae homines deceperant, suppressit*. 95.
 5. flærðar fullr *astutiis plenus (de diabolo)*. 183; meistari flærða *fraudum, erroris, diabolus*. 558.
 6. klókir hrekkir *astuta fallacia (diaboli)*. 467. [*The passage is really* Hann fekk sigrat klóka hvekki (*not* hrekki) villumeistarans flærðarfulla *i. e. astutos dolos malos (= malas astutias) magistri errorum, malitiae pleni, vincere potuit.*]
 41. 1—2. geyma sín við löstum *cavere sibi a vitiis, fugere vitia*. 237.
 2. ofraun lasta *illecebrae vitiorum*. 614. [*ofran not ofraun. The passage is to be construed thus:* Hann geymdi sín (þó hann gæzku framdi) geðfastlega við ofran lasta æ því meir, sem hann var hærri í heilagleik, þvíat varla reiknast nær finnist nálega tjád af nokkurum manni, at svo hafi jafnan ráðit öllum hjálp, þegar (menn) kalla á hans ágætt nafn í fjarska *i. e. se servavit constanti animo adversus vitiorum minas eo semper magis, quo altior in sanctitate fuit, vix enim inveniri potest, de ulla homine similiter narrari, eum (ullum hom.) semper auxilium omnibus ita (ut Nicholaus) tulisse etc.*]

¹ Ms. has löstu acc. plur. löstr defectus, plur. vitia.

- 3—4. hár í heilagleik *sanctitate excellens*. 299. 310.
 8. í fjarska *procul, loco remotiore*. 175.
43. 2. í hafsins megni *in maris violentia*. 286; *saeuiente pelago*. 555.
46. 6. sæta lögum ok vörnum, *id. qu. njóta laga, ná lögum juris beneficio frui, uti, jus obtinere*. 698.
47. 7—8. hæstrar spekinnar himnaríki hlaðinn *caelesti regno summae sapientiae abunde ornatus*. 351.
 8. spáleiks dyggðir *virtus vaticinandi, ars divinandi*. 764; skyggðr í spáleiks dyggðum *divinandi virtute illustris clarus*. 742.
48. 1. diktaðr dauða úrskurðr *promunciata sententia damnatoria*. 100.
 3. reita hár *lacerare comam (in luctu)*. 652.
 4. rifu klæði sín *vestes suas lacerabant (in luctu)*. 661.
 5—6. rennur þá til rekka minnis, hve *recordantur*. 571.
49. 1. játari guðs *dei confessor*. 449.
 7. *propter minas illas et gravem objurgationem*. 889.
50. 7. háleit ást *amor excellens*. 291.
 7—8. ást hitnar í brjósti *ardens amor excitatur in pectore*. 340.
51. 5. hundruð mæla *centum medimnos*. 560.
 7. *omnium ratio constat*. 651.
53. 5. greipr straumur *aestus rapidus*. 268.
55. 6. háleit verk *opus excellens*. 291; *talía miracula sunt opera excellentia*. 291.
57. 2. hyggju skáli *domicilium animi, pectus*. 716.
 3. *prolatum carmen fini adpropinquat*. 273.
58. 7. huggan harma *solatium dolorum*. 409.
 7—8. hunangljótandi sermon *oratio melliflua*. 413; *orationem mellifluam cum solatio dolorum vicissim dedit*. 413.
59. 1. skipa ráði sínu *res suas ordinare, de moribundo*. 646. 728.
 2. með heitri ástúd *fervido amore*. 315.
 4. tárafoss *effusae lacrimae*. 194; friðarkoss *osculum pacis*. 474.
60. 3. hvolf kirkju *camera templi*. 428.
 6. til heiðrs ok æru *ad honorem et gloriam*. 138.
61. 3—4. *effundit vinum sanitatis, de vi miraculosa sanguinis Sancti Nicolai*. 321.

62. 7. krjúpa ok skriða *in genua procumbunt et repunt.* 478.
63. 3. eyðir spanga *violator squamarum (loricae), vir.* 765.
5. sigla blíðan byr *vento secundo commodo navigare.* 703.
7. með góðri lukku *bono omine.* 536.
64. 2. fiska hlút *lixivium piscium, mare.* 361; *brachia extendit ad mare, mare versus (ut poculum aqua marina lavaret).* 361.
68. 2. taka gull at láni *aurum mutuum sumere.* 492.
7. í skornum skamti *circumcisa portione, i. e. parce, circumcise.* 716.
69. 5. holaðr stafr *baculus cavatus.* 375.
71. 2. heiðinn *de homine Judaeo, s. non christiano.* 316.
4. neita villu *pravam religionem abjicere.* 597.
6. heiptar jastr *fermentum irae.* 449.
72. 2. rænti Mirream *urbem Mirream depopulatus est.* 657.
3. opes ac divitias *praedatus est.* 287.
8. bera e-m minni *poculum adferre cui, pocillatoris munere fungi.* 571.
73. 1. hátíðisdagr *dies festus.* 303.
1—2. Cedron þénti hátíðisdag *C. die festo mensis ministravit.* 907.
2. spentr harmi *doloribus circumseptus.* 766.
7. skenkja e-m *poculum alicui infundere, pocillatorem agere.* 721; sama punkt, er *eodem tempore, quo.* 639.
74. 7. *nil inde effunditur.* 321.
75. 3. lærdóms listir *literae.* 511.
76. 5. innblástr¹ guðlegs gneista *afflatus divini igniculi, inspiratio Spiritus Sancti.* 439; fyrir innblástr *per inspirationem.* 215.
6. glósa söng *carmen condere.* 253; *hymnum longi argumenti componit.* 639.
78. 2. sætleiks rósa *rosa dulcedinis, rosa dulcis.* 699.
4. lýða sigr *νίκη τοῦ λαοῦ i. e. Νικολάος.* 704.
5—6. olívatré heitir þú fyrir ilm ok feiti *olea vocaris, fragrantia et pinguedine insignis.* 162.
7—8. kristinn dómr *christianismus, christiana ecclesia:* ker-tisstíka kristins dóms *lychnuchus christianae ecclesiae, de S. Nicolao.* 477.

¹ *Ms. has* iblastr = innblástr.

79. 8. (*cedrus*) *sudat odores ac pinguedinem.* 162.
 80. 3. *grasanna frægð honor herbarum, i. e. herbae (medicinales) eximiae.* 200.
 81. 3. *leiðarstjarna lífs stella vitae, de S. Nicolao.* 509.
 83. 8. *purum speculum cavendis vitiis, i. e. vir, cujus exemplo discere potes, quomodo vitia fugienda sint.* 740.
 84. 6. *hominum commodis proprio vitae periculo inserviens.* 638.
 85. 7. *ipse, quid mihi expediat (utile sit), perspiciis.* 323.
 86. 3. *veraldar mæti bona terrestria.* 566.
 7—8. *animae (nostrae) in vitam beatam transmittantur, ibique perpetuo maneant.* 62.

Under *ríkr* p. 662 is cited „Nik. 3. bragða ríkr *dolis valens, fraudulentus*“; under *vell* p. 864 is cited „Nik. 13. eyðir vells *consumitor auri, vir*“; the expressions neither occur in the stanzas indicated nor in the poem at all.

18. 8. is wrongly cited „*rækja lardóms greinir literis operam dare*“. p. 655.
 73. (5). is wrongly cited „75“. p. 473.

Vocabulary.

- A** að (= at), *conj. in svo að so that* 5³.
 af, *prep. with dat. of, from*: 1⁶ 2⁴⁻⁸ 7⁶ 8¹⁻⁴ 9⁴⁻⁵ 10⁶
 11⁵ 13⁸ 16⁵ 18⁶ 26⁵ 27¹ 38⁸ 39⁸ 41⁵ 45¹ 46³ 48⁸
 49⁸ 50⁶ 51⁶ 56⁷ 58⁴ 59⁸ 60⁵⁻⁷ 61⁴ 70³ 73³ 74⁷ 77⁶⁻⁸
 80⁴ 83⁶; *adv. in fyrr af, before* 23¹.
 aktan, *f. heed, consideration* 4⁵.
 aldr, *m. life* 36¹.
 aldri, *adv. never* 57⁴ 79⁷.
 al-líkr, *adj. very like al-lík* 14³.
 allr, *adj. omnis, totus öll* 1³ 40⁸ 71⁴ allan 2³ 15⁷ 30² 61³
 öllum 5⁷ 32¹ 41⁷ 50⁶ 51⁴ 70⁶ 79⁶ 81⁷ 83⁷ öllu 19⁵
 allir 26⁶ 43⁴ 44⁴ 51⁷ 52³ 67⁷ 75⁴ 82¹ allar 29⁴ alla
 34³ 35² allri 55²; *as adv. in með öllu, omnino* 23⁷.
 alls-kyns, *adv. of every kind, (all kinds)* 80⁴.
 all-vænn, *adj. very beautiful, fine* 7⁴.
 all-máttigr, *adj. almighty almáttkan* 5¹.
 altari, *n. altar* 60⁴ 82⁷ altarit 65⁴.
 andi, *m. spirit* 54¹ 56¹ andar 35³ andir 86⁷; heilagr andi,
the Holy Ghost helgum anda 1² heilags anda 12⁴ 32⁷
 37⁷ 42⁷ helga anda 84⁸.
 andlegr, *adj. spiritual* andlega 86⁵.
 angr, *m. grief, sorrow* angri 73³.
 annarr, *pron. the other, the second* 33⁵ annan 16³ aðrir 19³
 önnur 52¹.
 aptr, *adv. back, back again* 66².
 1. at, *prep. with dat. to, at* 1² 5⁷ 20⁵ 24³ 28⁴ 34⁵ 46⁷ 53⁵ 61⁸
 62⁸ 63⁸ 64² 68¹⁻² 69⁷ 74³ 79¹ 81⁵ 84⁶ 86⁴⁻⁸.
 2. at, *conjunc. with the infinitive to* 3¹ 4⁴⁻⁷ 5²⁻⁶ 8⁷ 11² 14⁷
 18⁶ 19⁵ 20⁴ 22¹ 26⁴ 28³ 29¹ 31⁶ 33⁷ 38⁷ 44¹ 47²

49¹ [?] 51⁶ 54⁶⁻⁷ 63⁷ 66³ 68³ 69⁴ 76³ 77⁴ 81⁸ 83²⁻⁶⁻⁸
 84¹ 85³⁻⁵; *with the subjunctive that* 5⁸ 9² 10⁸ 13⁷ 14³
 27³ 41⁶ 66¹ 68⁸ 73⁶ 76⁴ 86²; *with indicative that* 24⁸;
in svo at, so that 5³ (að) 15⁶ 21⁸; *in þó at though,*
although 15⁸.

at-burðr, *m. event, occurrence* atburð 554.

at-fall, *n. flood (opp. ebb)* atfalli 19².

auðr, *m. riches, wealth* auðar 6⁶ auð 21³⁻⁸.

auð-æfi, *n. plur. treasures, wealth* 66³.

auga, *n. eye* augu 12¹.

aumlegr, *adj. miserable, wretched* aumlegum 49².

aumr, *adj. poor, miserable* 25⁸.

A' á, *prep. with dat. at, on, in* 6¹ 8² 15¹ 17⁶ 19¹ 20² 23⁵ 43³
 46² 49⁵ 56⁶ 63² 68⁶ 70²⁻⁴ 74¹ 76⁷ 80¹; *with acc.*
towards 5⁵ 24⁴ 30⁵ 41⁷ 42² 44⁴ 49¹ 64⁷ 65⁴⁻⁶ 70¹
 76³ 81⁷ 85¹ upp á; *upon* 19⁶; *in the adv. phrases* á
 móti, *towards* 25⁴ 26⁵ 33⁸ 53⁶ 58⁸ á mót 73⁶ á brottu,
away 65⁵ á laun, *secretly* 22² á milli, *among* 69³ 77⁵.

áðr, *adv. ere* 27⁸ (áður) *in* áðr en = áðr 10³.

á-girnd, *f. avarice* ágirndar 36⁷.

á-gjarn, *adj. avaricious* 31³.

á-gæti, *n. renown, glory* 3² 31⁴.

á-gætr, *adj. famous, excellent* agæt 6³ 58³ ágætt 41⁸ ágæ-
 tum 84⁴.

án, *prep. with dat. without* 3⁴ 15⁸ 34⁴; *with gen.* 33⁶.

ár, *n. year* ári 63² 76⁷ árum 68⁶.

ár-ferd, *f. famine* 51².

ást, *f. love* 18⁷ 35⁷ 50⁷ ástar 11⁵ ásta 84³ *in* hugástum 33⁶.

ást-úð, *f. love* 18⁵ 59².

ást-vinr, *m. a dear friend, favorite* ástvin 32⁴.

á-vita, *vv. to rebuke* ávitaði 45³.

á-vöxtr, *m. produce, growth* ávöxt 52⁴.

B bagall, *m. baculus, crozier* bagla 25¹.

band, *n. rope, cord* bönd 43⁷.

baptisti, *m. baptist in* Jóns baptista 14⁴.

barn, *n. child, bairn* 28³ barnsins 29⁶ *in* ungbörn 3⁵.

báðir, *pron. both* 71⁵ beggja 61⁵ báðu 75⁴.

bára, *f. wave* báurur 30¹.

básílskus, *m. basilisk* 9³. Cf. Rymbegla p. 356. Ormr heitir Basiliscus hann hefr eitr í augum, svo at hvervetna deyr ef hann getr sjón á komit, ok er ecki þat kvikindi at hónum bani nema Hreysivísla.

beiða, *vv. to ask, request; reflex. beiðast, to request on one's own behalf beiðist* 70².

beimar, *m. pl. viri, homines* beimum 61⁶.

beiskr, *adj. bitter* beiska 71⁵.

bera, *stv. to bear* berandi 66⁷ 74⁵ borin 59⁸; bera vitni *to bear witness* berr vitni 7¹ 70⁵; bera saman, *coincide* berr saman 17³; bera e-m minni, *poculum adferre cui, pocillatoris munere fungi* Lex. poet. bera sér minni 72⁸.

betr, *adj. comp. better* 71⁸; beztr, *superl. best* beztu 38⁴.

bezt, *adv. superl. best* 86⁶.

biðja, *stv. to beg, pray* 18⁶ 85⁵ 86¹ bið 5¹ biðr 63⁶ 69⁸ bað 70⁷.

bil, *f. femina* 6⁶.

birta, *vv. to enlighten ppart. superl. birtust* 12⁷.

birti, *f. brightness, light* 78¹ birtar 77¹.

biða, *stv. to bide, wait for* biðr 29⁴.

bjarga, *stv. to save, help* barg 67².

bjartr, *adj. bright, illustrious* bjartar 27⁶ bjarta 38¹ 78⁷ bjartan 64⁴ björtum 84⁷.

bjóða, *stv. to bid* býður 21¹ bauð 50³.

bjúgr, *adj. bent, crooked* bjúgir 62⁴.

blástr, *m. breath* blæsti 9⁵; *in mótblástr* 33⁶ íblástr 76⁵.

blekking, *f. delusion, fraud* 40⁷.

blekkja, *vv. to impose upon, deceive* blekkti 40⁴; *to stain* blekkir 34⁴.

blezan, *f. blessing* 54³.

blindr, *adj. blind* blindir 62¹.

blíða, *f. blandishment* blíðu 40⁷.

blíðr, *adj. mild, gentle* 26³ 35² 43⁸ 54⁴ (blíður) 67⁶ 86² blíðs 20⁴ blíði 59⁶ blíðan 63⁵ blíða 75²; *superl. blíðust* 12⁸.

blífa, *vv. to remain* blífi 86⁸.

blístran, *f. whistling, blowing* 56⁴.

- blóm, *n. bloom, flower* blómi 13³.
 blóma-kvistr, *m. flowering branch* blómakvistum 79⁴.
 blómi, *m. bloom, prosperity* blóma 7² 77².
 borg, *f. city* 7¹ 20³ borgin 8⁴ borgar 20².
 bók, *f. book* 18³ 19³⁻⁸ bækr 18⁵; *the Book, Bibel* bókin 6¹.
 bóndi, *m. franklin, husbandman* 53¹⁻⁸ bónda 22⁶; *in hús-*
 bóndi 31⁷ 37¹.
 -bót, *f. cure, remedy in* sálubótar 34⁸ heilsubótar 60⁷.
 bragnar, *m. plur. homines, viri* 14⁸ bragna 12⁷ brögnum 77¹.
 bragr, *m. poem* 57³.
 bráðla, *adv. quickly, at once* 26³.
 bráðr, *adj. hasty, sudden* 53¹ bráð 9⁶.
 bráðum, *adv. (gen.) soon, shortly* 48⁸.
 brenna, *stv. to burn* brennur 9⁵ brennanda 16²; *ppart.*
 brunninn : brunnir 62².
 brjál, *n. distortion, corruptio* 3⁶.
 brjóst, *n. breast* 5² brjósti 15¹ 35⁷ 50⁷ brjóstit 15⁸.
 brjótr, *m. one that breaks, a destroyer in* glæpa brjótr 25⁴
 vir pius Lex. poet.
 brotna, *vv. to be broken* brotnar 70⁵; *ppart.* brotinn : brot-
 nir 62¹.
 brott (= braut), *f. road, way in* á brottu *adv. away* 65⁵.
 bróðir, *m. brother* bræðra 18⁵.
 brunnr, *m. spring, well* brunni 56².
 brúðr, *f. femina* brúðar 15².
 brögð-ótttr, *adj. crafty, cunning* brögðótt 70⁶.
 burðar-tíð, *f. birth-time* 14³.
 -burðr, *m. motus in* framburð 35⁸ tilburð 50⁶ atburð 55⁴.
 burgeiss, *m. burgess, comes* 65⁶.
 burt, *adv. away* 20⁷ 71⁶.
 búa, *stv. to make, make ready; reflex. búast to intend, think*
 about býst 54⁸.
 -búð, *f. booth in* tjaldbúð 82⁸.
 búinn, *ppart. (búa) endowed with, paratus* 38².
 búningr, *m. equipment* búning 11⁴.
 byggð, *f. residence, abode* 54² byggðir 8⁷ 20³ 76⁸.
 bylgja, *f. billow* bylgjum 42³ bylgjur 43⁶ bylgjan 64³.
 byrgja, *vv. to bury, hide* byrgði 53².

byrja, *vv. to begin* 44¹ byrjar 15¹.

byrlari, *m. cup bearer* byrlara 73⁸.

byrr, *m. a fair wind* byr 63⁵.

byskup, *m. bishop* 31²⁻⁸ 86¹ byskups 44² 61⁵; *in* erkibyskups 6⁸.

byskups-efni, *n. bishop-elect* byskupsefnit 26⁴.

byskups-tign, *f. episcopal dignity* 38¹.

bæði — ok, *conj. both — and* 43⁷ 64³⁻⁴.

bæn, *f. prayer* bænir 44⁷ 59⁵ bænum 84⁷.

bænar-staðr, *m. entreaty, prayer* bænarstað 54³.

bær, *m. town, city* bænum 23⁵; *place of abode, dwelling place* 84⁸.

bæta, *vv. to better, restore* bætir 82⁴.

bölva, *vv. to curse* bölvat 8⁶ bölvuð 40⁸.

C cedrus, *m. cedar* 79⁵.

cipressus, *f. (?) tree* cipresso 55⁷.

D dagr, *m. day* dag 2¹ 15⁷ 75⁸ dögum 6¹; *in* frjádag 15³ hátíðisdag 73¹.

[dag]lega, *adv. daily* 38³.

dapr, *adj. dreary* döpr 8⁴.

dauði, *m. death* dauða 12⁶ 46⁸ 48¹⁻⁴⁻⁸ 55¹ 58⁶ 72¹ 75¹ 76⁴ dauðans 49⁴.

dauðr, *adj. dead* dauða 53⁷.

dauf, *adj. deaf* daufir 62⁴.

dálega, *adv. badly, ill* 72².

dálegr, *adj. bad* 53³.

dár, *n. scoff* dári 40³.

dásamlegr, *adj. wonderful, glorious* dásamlegum 32⁶ 37⁶ 42⁶.

deyða, *vv. to kill* deyði 9⁸.

deyja, *stv. to die* 10².

dikta, *vv. to decree, pronounce; ppart. diktaðr : diktaðan* 48¹.

djarfr, *adj. audacious, impudent* 72¹.

djúpr, *adj. deep* djúpum 36³ 53³.

djöfull, *m. devil i. e. Satan* djöfulsins 40³.

djörfung, *f. impudence* 69⁶.

dómr, *m. doom, judgment, sentence* 69³ dæmum 20⁵ 36³ dómum 34⁶ dómi 45² dóm 45⁴; *state, condition* dóms 78⁸ dæmum 79² *in* klerkdóm 33³ klerkdóms 35⁶

sjúkdóm 58² læknisdóm 61² guðdóms 66² lærdóms
18⁸ 39⁴ 75³.

dóttir, *f. daughter* dætr 22⁸ dóttur 75² in systurdóttur 67.
drápa, *f. drapa, laudatory poem* drápu 27² 85³.

drekka, *stv. to drink* 15⁶ 63⁷.

drekka, *vv. to drown* drekkti 40⁴ 53⁴.

drepa, *stv. to kill; reflex. drepast to perish, die* drepist 10⁸.

drottinn, *m. Christ* 10⁴ 32⁵ 37⁵ 42⁵ 60⁵ drottin 4² drott-
ni 21⁸ drottins 24⁶ 54⁶.

drótt, *f. homines, viri* dróttir 80⁴ dróttum 83⁴.

drykk, *m. drink* drykk 38⁴.

dular-fullar, *adj. dark, obscure, ambiguous* 85³.

dúfa, *f. dove* dúfu 25⁶ 84⁵.

dyggð, *f. virtue, virtus* 36⁴ 76⁸ dyggðir 32⁵ 37⁵ 42⁵ 80⁵

dyggða 33¹ dyggðum 47⁸ 52⁸ 57⁸ 80³.

dýrð, *f. glory* dýrðar 13-6 17⁴ 27³ 49⁸ 85⁴ dýrðir 30⁶.

dýrka, *vv. to worship, glorify* dýrkaði 39¹.

dýrlegr, *adj. glorious* dýrlegir 48².

dýrr, *adj. dear, precious* dýra 38³ dýrum 80³.

dæma, *vv. to give judgment, pass sentence* dæmdust 50².

E Ebreus, *m. Hebrew* 71³.

eða, *conj. or* 10¹ 19⁸.

eðli, *n. nature* eðlis 3⁷.

eðr, *conj. or* 36².

Edda, *f. Edda Eddu* 4⁶. *The reference here is, of course,*
to the Skáldskaparmál (Ars Poëtica) of the Snorra Edda.

ef, *conj. if* 3¹ 68⁴.

efna, *vv. to prepare, make ready* 1¹; *to perform, fulfil*
efnir 71³.

efni, *n. stuff, material* 2⁴ efnum 27¹; *cause, reason* 25³.

efri, *adj. comp. upper, higher* 81¹.

ei, *adv. not* 15⁴ 24⁸ 73⁴ 75⁵.

eiðr, *m. oath, vow* eið 68³ 70¹ eiða 69⁴.

eiga, *pret. pres. to have, possess* eigi 52¹ átti 6⁵ 10⁷ 54².

eigi, *adv. not* 4¹ 12¹ 31³ 35³ 64⁸.

eigna, *vv. to attribute to one* 30⁶; *to get, own* eignar 55¹;
reflex. eignast to get, become the owner of 79⁵ eignast 38¹.

eik, *f. tree* eikin 55¹.

- ei-liflega, *adv. everlastingly, eternally* 39⁷.
 ei-lifr, *adj. everlasting, eternal* at eilifu *for ever and ever* 86⁸.
 ein-faldleikr, *m. simplicity* einfaldleik 25⁶.
 einkar-fast, *adv. very much, firmly* 29⁸.
 ein-kvænt, *ppart. unius uxoris maritus Lex. poet.* 31³.
 einn, *pron. a, an, one* 18⁵ 24⁷ 63¹ 68¹ 72¹ 75² 77⁷ einu 5⁸
 einum 11⁷ einni 14⁴ 39⁷ 86² ein 28² einna 86⁶;
alone 1⁴ 6⁴; *cardinal number in* einu sinni *once* 15⁴.
 eirninn *adv. likewise, also* 15³ 46⁷.
 citr, *n. poison* eitri 9⁴.
 citrleg, *adj. poisonous* eitrlæg 12² eiturlegri 36⁸.
 ek, *pron. I* 11¹⁻³ 3¹ 4¹⁻⁷ 5¹⁻³⁻⁵ 25⁷ 27¹ 43⁵ 56⁵⁻⁷ 60¹
 77¹ 85¹⁻²⁻⁵⁻⁶ mín 43⁴ 67⁴ mér 4⁸ 67⁶ mik 4¹ 67⁵
 vér 86¹ vor 58¹ oss 86³.
 ekkja, *f. widow* ekkjum 81⁶.
 eldr, *m. fire* eldi 11⁵ 28⁴ 29⁷.
 elli, *f. old age, eld* 58¹.
 elska, *f. love* elsku 6³.
 embætti, *n. holy service, officium sacrum* 37³.
 en, *conj. but* 18³⁻⁴ 19⁶ 37² 43⁶⁻⁸ 51⁷ 53⁸ 54⁷ 57⁴ 60⁶ 65⁶
 67⁶ 68⁵ 69² 71³ 73⁵ 74⁷ 79⁴ enn 14² 42² 46² 50⁸
 55⁴ 63⁴, *after comparative than* 2² 15⁴ 18⁷ 71⁸ 75⁶ 77⁴
 83⁷ 85²; *in* áðr en 10³ fyrr en 57¹ *before*.
 endi, *m. end* enda 57³.
 1. engi, *adj. none* 9⁷ 73⁵ öngvu 2⁴ öngvan 33⁷ 36².
 2. engi, *adv. not* 1⁷ 3⁷ 47³.
 engill, *m. angel* engla 59⁸.
 engla-líf, *n. angel-life* 81¹.
 1. enn, *adv. yet, still* 61¹.
 2. enn, *conj. see* en.
 3. enn, *article the* 42³ 56¹ 71² ens 30⁸ ena 39⁴.
 epli, *n. apple* epl[um] 80².
 1. eptir, *prep. with acc. after* 21³ 86⁵.
 2. eptir, *adv. afterwards* 67¹.
 er, *rel. where, when* 2²⁻⁷ 8⁸; *who, which, that* 3⁵ 7⁴ 10⁷
 12⁸ 23⁵ 24³ 28⁸ 29¹ 31² 34⁴ 35⁴ 39² 40²⁻⁴ 48²
 49⁸ 50² 55² 70⁶ 72² 73⁷ 82¹⁻⁴⁻⁶.
 erki-byskup, *m. archbishop* 37⁴ erkibyskups 6⁸.

erki-stóll, *archiepiscopal seat* 7³.

eyða, *vv. to destroy* 9⁸ eyddi 40¹.

eyðing, *f. extirpation, extermination* 33⁴.

eyðir, *m. one who destroys, extirpates* 15⁷ 63³.

eyra, *n. ear* eyrat 81⁸.

F faðir, *m. father* 14⁵ 22⁴ 44⁵ 48⁶ 54⁴ 58¹ 81⁵ föður 20⁶ 50⁴.

fagna, *vv. to rejoice, rejoice over* 51⁸ fagnandi 14⁸.

fagnaðr, *m. joy* fagnaðar 14¹.

fagr, *adj. fair, fine* fögru 7⁸ fagra 60² fagran 75⁸.

fagrt, *adv. (n.) fairly, finely* 6² (fagurt).

-faldr, *adj. -fold in þúsundfalda* 80⁵ einfaldleik 25⁶.

falla, *stv. to fall* 44⁴ féllu 46¹; *to fall in with, agree* fellr 69³.

fara, *stv. to fare, go, travel* 14⁷ 53⁶ 61⁸ ferr 54⁸ fóru 64⁵
fór 76⁷.

farmr, *m. fare, contents* 30⁴.

far-nest, *n. viands (de sacra caena) Lex. poet.* 59³.

fast, *adv. (n.) firmly* 33⁴ in einkarfast 29⁸.

fasta, *f. fast, fasting* föstu 15¹.

fastlega, *adv. firmly, strongly* 29⁴ 36⁸ in geðfastlega 41².

fastr, *adj. firm, strong* föstum 82⁵.

fá, *stv. to receive, gain, get* 51⁷ 69⁴ fekk 40⁶ 58² 81⁶
fær 47³ fengit 56⁷ fengu 58⁶.

fágari, *m. cultivator, cultor* 33¹.

fá-tækr, *adj. poor* fatækir 62⁵.

feðgin, *n. plur. parents* feðginum 20⁹.

feðr, *m. father* 66⁸ (*gen.*).

feiti, *f. fatness* 78⁶ 79⁸.

fella, *vv. to fell* 54⁷.

ferð, *f. journey, voyage* 63⁴; *motus in árferð* 51².

fasta, *vv. to fix, fix in the mind* festi 18⁴.

fé, *n. goods, property, money* 21⁴ 68⁴ 72³ fénu 22⁸ fjár
63² 68⁶ fét 68⁷.

fingr, *m. finger* fingri 16⁷.

finna, *stv. to find, perceive* 85⁸ finnr 15⁴ 25² fundit 35⁶
fundu 50⁵; *reflex finnast* 47² finnist 41⁵.

firðar, *m. plur. homines* 30⁶ 61⁷ firðum 14¹ firða 48⁸ 69³.

firðr, *adj. (firra) void of, without* 24⁴.

fiskr, *m. fish* fiska 64².

- fínn, *adj. fine* fínum 67⁴.
 fjall, *n. mountain*, fell 83⁷.
 fjandi, *m. fiend*, devil 54⁷.
 fjar-lægr, *adj. far-lying*, distant fjarlægir 62⁶.
 fjarski, *m. far distance* fjarska 41⁸.
 fjórði, *adj. num. the fourth* fjórða 15³.
 fjötrur, *m. feller* fjötrar 48² fjötrum 72⁴.
 fleiri, *adj. comp. more* 80⁸ fleirum 32²; *superl. flestr most*
 festa 8⁸ flestir 55²,
 flekk, *m. blot, stain, fleck* flekk 34⁴.
 flestr, *adj. superl. see fleiri*.
 fleygja, *vv. to throw*, „let fly“ fleygt 65⁵.
 -fljóta, *stv. to flow in* hunangfljótandi 58⁸.
 fljótr, *adj. ready, speedy* 34⁸.
 fljótt, *adv. (n.) swiftly, quickly* 65⁵.
 flokk, *m. a body of men*, „flock“ flokkar 62⁵.
 flytja, *vv. to carry, flit* flytur 30⁵.
 flýja, *vv. to flee* flúði 40⁷.
 flærðar-fullr, *adj. full of deceit* flærðarfulla 40⁵.
 forða, *vv. to help oneself forward; reflex. forðast to shun,*
 escape, avoid 18³ 36⁶ 38⁷ forðist 76⁴.
 forðum, *adv. aforetime, once* 48⁷.
 for-kunnlegr, *adj. remarkable* forkunnlega 29³.
 for-maðr, *m. fore-man, leader in* formannslaus 23².
 formanns-lauss, *adj. without a leader* 23².
 for-sjá, *f. foresight* 34⁷.
 for-smá, *vv. to despise* forsmáði 40⁸.
 foss, *m. waterfall, stream* fossi 53³ in tárafossi 59⁴.
 fólk, *n. folk, people* 8³.
 fólk-vopn, *n. plur. weapons, arma bellica, arma justa, legitima,*
 quibus in bello usus Lex. poet. fólkvopnum 11³.
 fórn, *f. an offering, munus oblatum* 26⁸.
 fót, *m. foot* fótum 60⁵.
 fót-spor, *n. plur. foot-prints* 17⁷.
 fram, *adv. forward* 29³ 30⁵ 65⁶.
 framan, *adv. forward* 74².
 fram-burðr, *m. delivery, pronuntiatio* framburð 35⁸.
 fram-ganga, *stv. to go before, precede* framgangandi 17⁷.

- framr, *adj. proprie is, qui in medium processit Lex. poet.* 13¹.
 frá, *prep. with dat. from* 5² 19³ 20⁷ 22³ 55⁸ 61¹ 73⁸.
 frelsa, *vv. to free, deliver, rescue* 45² frelsta 48⁷.
 fremja, *vv. to perform, do* 29¹ framdi 41¹.
 fresta, *vv. to defer* 68⁸.
 fréttu, *vv. to hear, get intelligence* 61⁷.
 friðar-koss, *m. kiss of peace, osculum pacis* 59⁴.
 friðr, *m. peace* friði 16⁶ friðar 31⁴.
 frið-samr, *adj. peaceful* 36¹.
 friðr, *adj. fair, beautiful* friðan 11⁴ 16³ 32⁸ 37⁸ 42⁸ 65²
 friðri 34⁷ 38²(?) 58¹ friðir 46² friðum 56² friða 59³.
 frjádagr, *m. Friday* frjádag 15³.
 frjálsari, *m. saviour* frjálsara 44³.
 frost, *n. frost, cold* frosti 42¹.
 fróðr, *adj. knowing, learned* 75³ fróðri 16⁷ in ófróð 1⁷.
 frum-getinn, *ppart. first-begotten* 14⁷ 16⁴.
 frú, *f. wife* 10⁷ frúinnar 13¹ 16³.
 -fræ, *n. seed in* munaðarfræi 22³.
 frægð, *f. fame, renown* 80³ frægðar 11³.
 frægðar-maðr, *m. famous man* 33¹.
 frægðar-verk, *n. famous deed, feat* 20³.
 frægr, *adj. famous* 23¹ 24³ 31³ (frægur) fræga 61 frægir 46¹.
 -fugl, *m. bird, fowl in* páfugls 84⁵.
 fullr, *adj. full* 9⁴ 77⁵ fullan 51⁷ 52³ fullri 66⁴ 69⁶ fullt
 74⁷ in vizkufullr 34⁵ flærðarfulla 40⁵ sútafullir 64⁶
 ærufullur 79⁷ dularfullr 85³.
 full-ting, *n. help, assistance* 4⁸.
 full-vel, *adv. full well* 44³.
 fundr, *m. finding* 29⁶ 44².
 fúss, *adj. willing, wishing for* 11⁴ fúsir 14⁶ in gæzkufúsi 20⁶.
 fylgja, *vv. to lead, guide* fylgt 39³.
 fylgjandi, *m. one who leads* 5⁷.
 fylla, *vv. to fill* fylldr 16⁵; *reflex.* fyllast 14²⁻⁵ 67⁷ fyll-
 dist 11⁵.
 fyr, *prep. with dat. before* 9⁶ 12⁷; *with acc. for, on account*
 of, because of 18⁵⁻⁷ 33² 44⁷ 49⁷ 50⁸ 54³ 75² 76⁸ 78⁶⁻⁷
 81¹ 85⁵.
 fyrir, *prep. with acc. by means of, by* 76⁵.

fyrir-rennari, *m. fore-runner* 16⁸.

fyrir, *adv. comp. sooner, before* 61 23¹ 52² 57¹ 71⁸.

1. fyrri, *adv. comp. = fyrir* 27⁵ 71¹.

2. fyrri, *adj. comp. former* 16⁵; *superl. fyrstr first* 24³ (fyrstur).

fyrstr, *adj. superl. see fyrri.*

fæð, *f. fewness, scantiness* 69².

1. fæða, *f. food* fæðu 15⁵⁻⁸ 35³ 52⁴.

2. fæða, *vv. to give birth to, bear* fæddi 13² in nýfæddum 13⁸.

færa, *vv. to bring, present* færandi 67⁸.

fætka, *vv. to grow less* 57⁴.

föður-lauss, *adj. fatherless* föðurlausum 81⁵.

fögnuðr, *m. (= fagnaðr) fögnuð* 28⁷ 29² 52³ 67⁷.

föru-nautr, *m. companion, fellow-traveller* 17⁸.

G gall-súrr, *adj. sour as gall* gallsúru 40³.

gamall, *adj. old* gamalli 40².

ganga, *stv. to go* 33⁷ 66⁵ gangandi 11⁶ gengur 19⁵ gekk 63⁸ 68¹ in framgangandi 17⁷.

-garðr, *m. garden, yard* in vingarðs 83³.

geð-fastlega, *adv. firm of mind* 41².

gefa, *stv. to give* 63⁷ 66³ gaf 32⁴⁻⁶ 37⁶ 42⁶ 54³ 58⁸

gefr 59⁴ 75⁵ *ppart.* gefinn : gefnum 35¹; *reflex.* gefast : gefst 60⁸.

geisli, *m. beam, ray* 78¹.

gella, *stv. to ring* 28⁶.

gestrisinn, *adj. hospitable* 31⁵ 35¹.

geta, *stv. to do, be able* getit 71⁸; *to get, beget* in frumgetinn 14⁷ 16⁴.

getnaðr, *m. conception* getnað 7⁷.

geyma, *vv. to watch, heed, mind* geymdi 41¹.

gim-steinn, *m. „gem-stone“, jewel* gimstein 22⁸ 37⁸ 42⁸ gimsteina 65³ gimsteinar 82².

1. gipta, *f. good luck* giptu 13² 21³.

2. gipta, *vv. to marry, give in marriage* gipti 22⁸.

-girnd, *f. desire* in ágirndar 36⁷.

gista, *vv. to visit, hospitare apud aliquem* gistu 35⁴.

gisting. *f. hospitium, entertainment* 21².

gjald, *n. payment, pay* 69⁴ gjaldi 69⁸.

gjalda, *stv. to pay, repay* goldit 69¹.

- gjarn, *adj. eager, willing* 38⁵ in ágjarn 31³ illgjarn 54¹.
 gjarna, *adv. eagerly, willingly* 22⁶ 81⁸.
 gjöra, *vv. to make, do, prepare, act* gjörir 2⁷ 18⁵ 26⁴ 76³
 83² gjörði 22¹⁻² 29¹ 36² 38⁷ gjört 27⁵ gjörða 48⁷
 gjörðu 49¹(?) 51⁶ gjörðir 83⁵; *reflex.* gjörðast : gjörðist 28¹.
 gjörð, *f. doing, act, deed* gjörðir 45⁷.
 gjörla, *adv. quite, altogether* 40¹ 50⁶.
 glaðlega, *adv. gladly* 29².
 glaður, *adj. glad, gladsome* 35².
 gleði, *f. joy, gladness* 14⁵.
 gleðja, *vv. to gladden, make glad* 73⁴.
 gleyma, *vv. to forget* gleymir 29¹.
 glotta, *vv. to grin, smile sarcastically, scornfully* glotti 69⁷.
 glósa, *vv. to compose, condere (carmen)* glósar 76⁶.
 gluggi, *m. window* glugga 22¹.
 glæpr, *m. crime, wickedness* glæpa 25⁴⁻⁸ glæpi 38⁷.
 glöggr, *adj. distinct, clear* 35⁵.
 gneisti, *m. spark* gneista 76⁵.
 gníst, *n. gnashing* 56⁴.
 gnógr, *adj. enough, sufficient* gnóg 66³.
 gott, *adv. (n.) well* gott til e-s plenty 68⁶.
 góð-mannlega, *adv. like a good man* 22⁷.
 góður, *adj. good* 34⁷ 83⁵ (góður) góðan 2⁸ 4⁴ 63⁵ góðu
 25³ góðra 77⁶ goodly, fine góðri 63⁷.
 gólf, *n. floor* 65⁶.
 gras, *n. grass, herb* grasanna 80³.
 gráta, *stv. to weep* grátandi 49².
 grátr, *m. weeping* gráti 48³ 58⁵.
 greifi, *m. earl, count* 65⁴.
 grein, *f. cause, reason* 14¹ 34².
 greina, *vv. to expound, tell, declare* 14⁴ 77⁴ greinir 64 grein
 25³ *reflex. to branch out, extend* greinist 5⁸.
 greindr, *adj. wise* 57³ (greindur) greindum 21¹ greindir
 50⁵ clear, manifest greindri 76⁴.
 greipr, *adj. rapid, swift* greipum 53⁵.
 -grið, *n. respite, truce* in lífsgrið 75⁵.
 grípa, *stv. to grasp, seize* 26⁷ 57³.

- grjót, *n. stones, rubble* 53⁶.
 grund, *f. earth, field, plain* grundu 70⁴.
 grund-völlr, *m. ground-plan, foundation* grundvöll 35⁶.
 græða, *vv. to heal* 80⁴ 83⁶.
 grænn, *adj. green* grænum 80².
 -gröf, *f. pit in saltgröf* 53².
 guð, *m. God* 7⁷ 71⁷ guðs 1¹ 14² 16⁸ 19⁸ 21¹ 22⁷ 23⁵⁻⁸
 30⁷ 42² 47⁵ 49^{1(?)} 50⁵ 52⁵ 53⁵ 57⁵ 65⁸ 67⁸ 76³ 82¹⁻⁵⁻⁷
 guði 1⁴ 6⁴ 38⁸ in himnaguð 27⁷.
 guð-dómr, *m. Godhead, Divinity* guðdóms 66².
 guðleg, *adj. godlike, divine* guðlegs 76⁵.
 guð-spjall, *n. gospel* guðspjalls 21⁶.
 gull, *n. gold, treasure* 22² 66⁴ 68² 69⁶ gulli 21⁴ 65³ gullit
 64⁴ 68⁵.
 gull-ker, *n. golden vessel, goblet* 82¹ gullkeri 63⁶.
 Gyðingr, *m. Jew* 68⁵ 69² Gyðing 69⁷.
 gyðja, *f. goddess* gyðju 40¹.
 gæði, *n. plur. good things, blessings* 80¹ gæðum 27⁷ fruits
 gæðum 77⁸ 79⁶.
 gæfa, *f. luck, happiness* gæfu 86⁵.
 gæta, *vv. to watch, guard* gætir 82⁶.
 -gæti, *n. in ágæti* 3² 31⁴.
 gættinn, *adj. heedful, attentive* 35⁵.
 -gætr, *adj. good in ágæt* 6³ 58³ ágætt 41⁸ ágætum 84⁴.
 gækka, *f. kindness, goodness, mercy* 57⁴ gækku 4³ 26⁶ 34⁵ 41¹.
 gækku-fúss, *adj. well doing, kind, good* gækzufúsi 20⁶.
 göfugleg, *adj. glorious* göfuglegan 7⁸ göfuglegt 78².
 -göng, *n. plur. passage in umgöng* 2⁴.
H haf, *n. the sea* hafsins 42³ 43² hafinu 64⁶.
 hafa, *verb. aux. to have* 8⁷ 44⁸ 69¹ hafi 14³ 32⁸ 37⁸ 41⁶
 42⁸ 43⁴ hefir 27⁵⁻⁷ 38¹ 80⁷ 84²⁻⁵ hafði 35⁶ 48⁷
 hefi 56⁷ 77¹.
 halda, *stv. to hold, keep* 69⁸ hélt 20⁵ 33⁴ 38³ heldr 28⁴
 69¹ haldi 69⁴.
 halla, *vv. to lean or turn sideways; reflex. hallast in hallast*
 út 19³ to nod the head (in sleep), hallast burt 20⁷ to
 turn from.
 hallar-maðr, *m. hall-man, aulicus satelles* hallarmann 72⁶.

haltr, *adj.* lame, *halt* halta 20¹ haltir 62¹.

hani, *m.* cock 83¹.

hann, *pron.* he 15⁵⁻⁸ 21¹⁻²⁻⁷ 88 9¹ 15⁶ 18¹⁻⁸ 20¹ 21⁷ 27⁸
 33⁴ 35⁴⁻⁴⁻⁶ 36⁶ 38³ 39¹⁻³⁻⁵ 40¹⁻⁴⁻⁶ 41¹⁻¹⁻³ 49⁸
 50¹ 53⁷ 58⁸ 59¹⁻⁵ 60² 61¹⁻⁶ 63⁶ 65⁸ 68²⁻³ 69⁶⁻⁸⁻⁸
 70¹ 73³ 74⁴⁻⁶⁻⁷ 75⁶ 76^{3?-4-6} 80⁷ 81¹⁻⁶⁻⁷ hans 2⁴
 9¹⁻²⁻⁶ 17⁸ 26⁶ 40⁸ 41⁷ 57¹ 60¹ 77⁶ 79⁴ honum 20²
 33⁵⁻⁸ 35⁸ 36⁵ 44⁴ 67² 69⁴ 70⁵.

harðna, *vv.* to be hardened harðnar 3³.

harðr, *adj.* hard, severe harða 49⁷ hardy hörðu 79³.

harmr, *m.* grief, sorrow harma 58⁷ harmi 65⁷ 73².

harri, *m.* lord, prince 72⁵.

háfur, *f. plur.* riches 72³ háfa 33³ háfum 78⁵.

háleitr, *adj.* high, lofty, sublime háleit 50⁷ 55⁶ 59⁸.

hálfr, *adj.* half hálfa 13⁶ *n.* with comp. far hálfu 32² 80⁸.

1. hár, *n.* hair 19⁷ 48³.

2. hár, *adj.* high, sublime, glorious 1⁶ háfan 84¹ comp. hærri
 41³ 83⁷ hærri 2² superl. hæstr : hæstri 31⁵ hæstrar
 47⁷ 52⁷ 57⁷.

háski, *m.* danger 9³ háska 11⁶ 19⁷ 49⁴.

hátíð, *f.* feast, festival 28⁵.

hátíðis-dagr, *m.* high-day, festal day hátíðisdag 73¹.

hátt, *adv.* (*n.*) high 39¹ 74⁶ (?).

hátt, *m.* manner, modus háttar 76² metre, poetry háttun 77⁴.

hefnd, *f.* revenge, vengeance 85² hefndar 54⁸.

heiðinn, *adj.* heathen, not christian 72¹ heiðni 71².

heiðr, *m.* honour 78⁸ heiðrs 60⁶ heiðri 78⁵ 83⁷.

heiðra, *vv.* to honour 74⁸.

heiðrs-maðr, *m.* man of honour heiðrsmanns 26².

heilagleikr, *m.* holiness heilagleik 41⁴.

heilagr, *adj.* holy 48⁶ helgum 12²⁻⁵ 5⁷ 51⁵ 61⁸ heilags
 12⁴ 32⁷ 37⁷ 42⁷ helgu 35⁷ 50⁷ heilaga 39¹ helgi
 42³ helgar 44⁷ heilög 59⁷ helga 83¹ 84⁸ superl.
 helgust 21⁶.

heill, *adj.* whole, hale 30² heila 20¹.

1. heilsa, *f.* health heilsu 58⁴ 61⁴ 82⁴.

2. heilsa, *vv.* to say hail, to greet heilsar 66⁸.

heilsu-bót, *f.* health-bettering, healing heilsubótar 60⁷.

- heima, *adv. home, at home* 20⁵ 35⁴ 42⁴ 74¹.
 heimr, *m. the world* 77⁵ heim 2³ heims 20⁷ 40⁷ heimi
 27⁵ 61⁶ heiminn 61³ heimsins 76⁸.
 heimta, *vv. to claim* heimtir 68⁷.
 heimullega, *adv. duly* 26¹.
 heipt, *f. deadly hatred* heiptar 71⁶.
 heit, *n. solemn promise, vow* 66¹ 71⁴.
 heita, *stv. to call, call upon* 5⁶ 49¹ 76³ hétu 42² *to call,*
name heitir 9⁴ 24⁵ 78⁶.
 heitr, *adj. hot* heitri 28³ heitar 30¹ *ardent, fervent* heitri 59².
 heit-rof, *n. a promise-breaking* 65⁷.
 helga, *vv. to make holy, hallow* helgaðr 16⁶.
 hella, *vv. to pour out* hellir 61³ helltist 74⁷.
 henta, *vv. impers. to happen, expedit* hentar 85⁷.
 her-för, *f. military expedition* 72⁵.
 herra, *m. (sing. indecl.) lord, master* 61 55³ 71¹ herrann 3²
 herrans 45⁷ 73¹ *de viris principibus laicis Lex. poet.*
 herrar 23³.
 hertugi, *m. leader, commander* hertuga 19⁸.
 heyra, *vv. to hear* 10¹ 81⁸ heyrir 28⁵ 71¹ heyrðu 23⁶
 45⁷ 48¹ heyrði 49⁸.
 hér, *adv. here* 2¹ 16³ 24³ 43⁵.
 hilmir, *m. ruler, king* hilmi 5¹.
 himinn, *m. heaven* himna 2³ 4⁸ 5¹ 59⁷ 79⁴ himins 84¹.
 himna-guð, *m. the God of Heaven* 27⁷.
 himna-ríki, *n. the kingdom of heaven* 47⁷ 52⁷ 57⁷.
 hingat, *adv. hither* 67⁵.
 hinn, *pron. the* 15³ 16⁵ 17¹ 20⁶ 44⁵ 65¹ 68⁸ 75⁸ hins 61
 84⁸ hinum 70⁷ hinar 77³ hin 85⁴.
 hirðir, *m. herdsman, shepherd* 25¹ 83⁵ hirðis 24² 30⁸ 58⁶.
 hirta, *vv. to refrain from* hirti 37².
 historia, *n. (not f. as cited in Cleasby and Vigfusson) history,*
narration 75⁷.
 hitna, *vv. to become hot, fervent* hitnar 50⁸ *ppart.* hitnaðr:
 hitnuð 35⁷.
 hjarta, *n. heart* 27² 38⁸ 39⁸ hjartat 3⁴ hjörtum 12⁷.
 hjarta-pýðr, *adj. gentle-hearted* 20⁸.
 hjar-teign, *f. token, miracle* hjarteignir 27⁶ 77¹.

- hjá, *prep. with dat. by in sneiða* hjá 24⁸ *pass by* 60⁴.
 hjálp, *f. help* 41⁷.
 hjálpa, *vv. to help* hjálpaði 42⁴.
 hjón, *n. plur. man and wife* 6³ 7⁶ hjónum 21¹.
 hjörð, *f. herd, flock* 83⁶.
 hlaðinn, *ppart. (hlaða) adorned* 47⁸ 52⁸ 57⁸.
 hlaupa, *stv. to run* 51³ 70³ hleypur 55⁴.
 hljóðr, *adj. dumb* hljóðir 62².
 hljómr, *m. sound, voice* hljómar 61².
 hljótt, *adv. (n.) silently, secretly* 25².
 hlút, *f. lixivium, aqua per cinerem colata Lex. poet.* hlútu 64².
 hlýða, *vv. to listen to, yield to* hlýðir 22⁶.
 hlýðinn, *adj. obedient* 18² 20⁸.
 hlýðni, *f. obedience* 33³.
 hlýri, *m. son (de puero infante)* 30¹.
 hneigja, *vv. to incline* hneigir 81⁸.
 hola, *vv. to make hollow; ppert. holaðr : holaðan* 69⁵.
 hóf, *n. measure* hófit 32⁷ 37⁷ 42⁷.
 hóf-semð, *f. moderation, temperance* 31⁵ 38².
 hóglega, *adv. gently* 25¹ 83².
 hót, *n. plur. threatening* 49⁷ hótum 45³.
 hratt, *adv. (n.) quickly* 55⁵.
 hraustr, *adj. strong, valiant* hraustir 42¹.
 hrein-lífr, *adj. clean-living, pure of life* hreinlífur 34³.
 hreinn, *adj. clean, pure* 31⁶ 86² hreina 6³ 13² 44⁷ 64⁴
 hreinum 62⁸ hreinu 63⁶ hreinni 63⁸ hreinir 82² hrein
 83⁸ 84⁷ *superl. hreinust* 60⁸ *in óhreinn* 56¹.
 hreinsa, *vv. to make clean, cleanse* 5².
 hreppa, *vv. to catch, obtain* hreppti 12⁶.
 hrið, *f. tempest, storm* 42¹.
 hróðr, *m. encomium* 4⁷.
 hrósa, *vv. to praise* 51⁸ hrósar 26³.
 hryggja, *vv. to distress, grieve; reflex. to become grieved*
 hryggðist 65⁸.
 hryggr, *adj. afflicted, grieved* hryggir 64⁵.
 hræða, *vv. to frighten; reflex. hræðast to be afraid of, to*
 fear 48⁴ hræðumst 4⁷ hræðist 69².
 hræra, *vv. to move, stir* 3¹.

hug-ástum, *adv. (dat. plur.) summo amoris adfectu Lex. poet.*

33⁶ unna hugástum to love with all one's heart.

huggan, *f. comfort, consolation* 17² 58⁷.

hug-leiða, *vv. to consider, reflect upon* hugleiðandi 45⁸.

hugr, *m. mind, thought* hugrinn 3³.

hugsa, *vv. to think, bethink* hugsar 21⁵ 68⁵.

hunang-fljótandi, *adj. flowing with honey* 58⁸.

hundrað, *n. a hundred* 51⁵ (a hundred by weight) 80⁷ hundruð 10².

hungr, *m. hunger* 51².

hún, *pron. she* 11¹ 12⁵ 13² 28⁵ 29¹ henni 12² 28⁷ 29⁵
hennar 28⁸ 39² hana 30⁵.

hús, *n. house* húsa 14⁶ húsi 20⁶.

hús-bóndi, *m. house-master, master* 31⁷ 37¹.

hvat, *pron. what?* 67² 85⁷.

hve, *adv. how?* 10² 21⁵ 48⁶.

hveiti, *n. wheat* 51⁴ 52².

hvekk, *m. bad trick* hvekki 40⁶ (*Lex. poet. pp. 391, 467 reads hrekki*).

hvellr, *adj. clinging, clanging* hvellar 28⁶.

hverfa, *stv. to turn out of sight, disappear* hverfur 43⁸ hvarf 67⁶ 73⁸.

1. hvergi, *adv. neither* 74⁷.

2. hvergi, *conj. in* hvergi — né neither — nor 19⁶⁻⁷.

hverna, *f. pan, basin* hvernu 28³.

hverr, *pron. who, which, what* 27⁵ 33⁵ hvern 21⁷ every one, each hvern 21 15³ hverjum 10⁶ hverju 51⁶ 63²
hverri 56⁶ hver (= hverr) 10¹⁻¹ cf. *Lex. poet. p. 425*.

hvers-kyns, *adv. of every kind* 27⁷.

hví, *adv. why?* 73³.

hvít, *adj. white* hvítri 47⁵ 52⁵ 57⁵ hvít 78³.

hvolf, *n. vault* hvolfi 60³ plur. the vault of heaven hvolfu 77⁵.

hvorki, *conj. in* hvorki — né neither — nor 45⁵⁻⁶.

1. hyggja, *f. mind, understanding* hyggju 57².

2. hyggja, *vv. to think, mean* 3¹ hugði 8⁷.

hæð, *f. height* 8⁸ 79⁶.

hæfa, *vv. to be meet, fit* hæfði 7⁵ hæfir 79³.

hægri, *adj. comp. the right (opp. left)* 66⁷ 74⁵.

hærri, *adj. comp.* see hár.

hæstr, *adj. superl.* see hár.

höfn, *f. haven, harbour* hafnir 51³.

höfuð, *n. head* höfði 25⁵ 60⁷.

högg-ormr, *m. viper, serpens* 8⁶.

höggva, *stv. to hew* höggur 54⁴.

hökull, *m. humerale, a priest's cope* hökla 24¹.

höldr, *m. a man pl. viri, homines* hölda 9³ höldum 55³ 63⁴.

höll, *f. hall* 72⁸ höllu 2³.

hönd, *f. hand* 26¹ höndum 55⁵ handa 27⁴ 61⁵ hendi 66⁷ 74⁵.

I iðja, *f. labour* iðju 83³.

iðr, *n. plur. the bowels, entrails* 53⁶⁻⁷ iðrum 53⁴.

iðra, *vv. to repent of, rue; reflex.* iðrast 53⁸.

iðran, *f. repentance* 66⁴ 71⁵.

ill-gjarn, *adj. ill-willed, wicked* 54¹.

illr, *adj. evil, wicked* illra 36⁷ illan 45⁴.

ilmr, *m. a sweet smell* ilm 78⁶ 79⁸.

inn, *adv. in, into* 8⁵ 66⁶.

inna, *vv. to do, perform* innir 2⁵ innt 47⁴.

innan, *adv. in, within* 29⁷ 82².

inni, *adv. in, within* 28² 82⁸.

innilega, *adv. inwardly, ex animo* 11⁸.

I' í, *prep. with dat. in* 1¹⁻⁵ 2⁶ 3⁷ 5³ 7^{1?} 11⁷ 13⁵ 15² 16⁶
17¹⁻⁸ 19²⁻⁷ 20⁶ 23^{2?}-3-6 25²⁻⁸ 27⁵ 28²⁻³⁻⁶ 29⁷
34² 6 35⁷ 38⁴ 42¹ 3 43² 46⁴ 47¹⁻⁵ 48⁶ 49⁴⁻⁵ 50⁷
51¹ 52⁵⁻⁸ 53¹ 2-3 54¹⁻⁶ 56⁵ 57²⁻⁵⁻⁸ 58¹ 60³ 61⁶
63⁴⁻⁶ 64⁶ 66⁶⁻⁷ 67²⁻³⁻⁴ 68⁴⁻⁷ 72⁵⁻⁸ 74¹⁻⁵ 75^{1?}-3-6
76⁴ 77⁴⁻⁸ 78⁴ 79² 80² 81² 82⁵⁻⁸ 83⁷ 85⁸ *with acc.*
in, into 8⁵ 11⁴⁻⁶ 22¹ 26² 30² 38² 41⁴⁻⁸ 43⁵ 51³ 53⁷
58²⁻⁶ 60² 61² 66⁶ 69⁵ 83⁴ 85⁶ 86⁴.

í-blástr, *m. in-breath, inspiration* 76⁵ (*Lex. poet. p. 439 reads innblástr*).

J jafn, *adj. equal* jafnan 41⁸ 79⁸.

jardneskr, *adj. earthly, mortal* jardnesk 47⁸.

jarl, *m. Jarl, earl, chief* jarlar 45⁶ 46¹ *in* ofjarl 56⁸.

jar-teign, *f. miracle (see hjartoign)* 52¹.

jastr, *n. yeast, leaven* jastri 71⁶.

- játa, *vv. to acknowledge, confess* játar 65⁷.
 játari, *m. confessor* játara 49^{1?} 76³.
 jóð, *n. baby, infant* jóði 8¹.
 Júði, *m. Jew* 70⁷ Júða 68³.
K kaf, *n. the deep, sea* kafinu 67³.
 kaldr, *adj. cold* 3⁴ kaldir 62².
 kalla, *vv. to call, call upon* 41⁸ 81⁷ kallandi 23⁷ kallat
 43⁴ kallar 54⁷ to call, name 17⁶ 40² reflex. kallast
 to be called, named 7⁴ 56⁸ 72⁶ 77⁷ to say 45⁶.
 kapp, *n. vehemence* kappi 69².
 kappi, *m. hero, champion* 11³ kappa 43⁵.
 karl, *m. man* karlar 62⁶.
 kasta, *vv. to cast, throw* kastandi 71⁶.
 kast, *n. cast, impetus* kasti 29⁸.
 kaup-maðr, *m. merchant* 69¹.
 kátr, *adj. merry* 30².
 keisari, *m. emperor* keisarans 45⁵ 46⁴ 51³ keisarinn 49⁶.
 kenna, *vv. to know, ken, recognize* 26⁶ 44³ to teach, tell
 kennir 16⁸ 54⁵ kenndi 37¹ kenndir 83⁴ kennandi 35⁸
 reflex. to recognize kennist 39².
 kenni-maðr, *m. teacher i. e. priest* kennimenn 74³.
 kenning, *f. doctrine, traching* 78⁷.
 ker, *n. goblet* 66⁷ 74⁵ kerit 64¹ kerinu 73⁶ in gullkeri
 63⁶ gullker 82¹.
 kertis-stika, *f. candlestick* 78⁷.
 kind, *f. living creature* 9⁷.
 kirkja, *f. church* kirkju 24⁴ 26² 29³ 39¹ 60³ 66⁶ 74³.
 kista, *f. chest* kistu 63⁸.
 klausa, *f. clause, passage* klausur 18⁴.
 klerk-dómr, *m. munus et dignitas sacerdotis Lex. poet.* klerk-
 dóm 33³ klerkdóms 35⁶.
 klerkr, *m. a clerk, clericus* klerka 6⁸ 24² 30⁸ 39⁴ klerkar
 23⁴ 74⁸ klerkum 37⁴.
 klífa, *stv. to climb* 84¹.
 klókr, *adj. clever, wise* klóka 24⁷ arch, wily klóka 40⁶.
 klukka, *f. bell* klukkur 28⁶.
 klæði *n. clothes, apparel* 19⁷ 48⁴.
 kné, *n. knee* 44⁴.

koma, *stv. to come* kemr 8² 24³ 29⁵ 53⁵ kómu 23³ 28⁸

komit 47¹ kom 67⁴ komandi 74⁴.

kona, *f. woman* 58³ konur 14⁸ 62⁶.

kongr, *m. king* kongrinn 72⁷ 73³⁻⁵ 75⁵ kongs 75¹.

-koss, *m. kiss in friðarkoss* 59⁴.

kostr, *m. food* 73⁵ kosti 35¹ kost 51⁴.

kraptr, *m. might, strength, power* kraptr 2² krapti 66² krapta 81⁴ *plur. powers, virtues* kröptum 32³ 81².

kremja, *vv. to bruise; ppart. kramdr : kramdir* 62⁴.

kreppa, *vv. impers. to become crippled; ppart. kreppttr : krepptir* 62⁷.

kristinn, *adj. christian* kristins 78⁸.

kristni, *f. christianity* 71².

krjúpa, *stv. to creep* 62⁷.

krydd, *n. spice* kryddum 39⁵.

kundr, *m. son* 15².

kunna, *pret. pres. to know, understand, be able* kunni 31⁶.

kunnigr, *adj. known* kunnig 9² kunnigt 22⁵ 45⁵.

-kunnlegr, *adj. in forkunnlega* 29³.

-kunnr, *adj. known in ókunnan* 43¹.

kurteislega, *adv. gracefully, stately* 74⁶.

kurteiss, *adj. courteous, stately* 67³.

kveða, *stv. to say* kveðr 73⁴ *reflex. to say of oneself* kvezt 69¹.

1. kveðja, *f. greeting* kveðju 50⁴ 66⁸.

2. kveðja, *vv. to call on, address* kvaddi 43³.

kveina, *vv. to wail, mourn, lament* kveinandi 62⁸.

kvelja, *vv. to torment; reflex. to be tormented* kvelst 73³.

kviðr, *m. womb* kviðinn 12⁵ kviði 16⁶ 17¹.

kviðugr, *adj. pregnant, with child* kviðug 8¹.

kvikna, *vv. to quicken, vitam concipere* kviknuðu 8¹.

kvinna, *f. woman* 28² 30³ kvinnu 20¹.

kvistr, *m. twig, branch* 77⁷ (kvistur) in blómakvistum 79⁴.

kvæði, *n. poem* 77⁸.

kvæna, *vv. to take a wife; ppart. kvænttr married* 72² in einkvænttr 31³.

-kyn, *n. kind, sort in hverskyns* 27⁷ allskyns 80⁴.

kyn-stórr, *adj. high-born, noble* 22⁴.

L lampi, *m. lamp* lampa 16².

- land, *n. land in Grikklands* 78¹.
 langr, *adj. long* langan 67⁵ langri 76⁶; *comp. lengri* 75⁵.
 langt, *adv. (n.) far* 61⁷ in stundarlangt 55⁸.
 langtum, *adv. long, far* 71⁸.
 lastlegr, *adj. slanderous* lastleg 36⁶.
 lauf, *n. leaf, foliage* laufi 80².
 -laug, *f. bath in munnlaug* 13⁶.
 lauga, *vv. to bathe* 28³.
 1. laun, *f. secrecy, concealment in á laun adv. secretly* 22².
 2. laun, *n. plur. rewards* [lau]na 85⁵.
 lausnari, *m. the Redeemer* lausnarinn 59⁶ lausnarans 70⁸.
 -lauss, *adj. -less, without in formannslauss* 23² pínulaus 30⁴
 saklausa 45¹ föðurlausum 81⁵.
 lausung, *f. loose living, ludicris et lasciviae dedita Lex. poet.* 18⁴.
 láð, *n. land* 19⁶.
 lágt, *adv. (n.) gently, low* 56³.
 lán, *n. loan* láni 68² luck, good luck láni 84⁶.
 lát, *n. in plur. manners, gestus* látum 49².
 láta, *stv. to let, put, cause, grant* 56⁶ lét 63³ láti 66¹ lætur 72⁷.
 -látr, *adj. in ranglátum* 2⁸ réttlátri 10⁷.
 leggja, *vv. to lay, place* 22¹ leggr 53⁷ laginn 60² lagði 65⁴ legg 85⁶; *reflex. to lay oneself, lie* leggst 58².
 leggr, *m. stem, trunk* leggrinn 79³.
 leg-staðr, *m. burial-place* legstað 60¹.
 leið, *f. way, road* 70².
 leiða, *vv. to lead, conduct* leiðir 26² leiddi 67⁵ in hugleiðandi 45⁸; *reflex. leiðast* 46⁴ leiðist 71².
 leiðar-stjarna, *f. load-star, stella viae* 81³.
 leika, *stv. to play* leiki 19³ lék 30¹.
 1. leikr, *adj. lay, laicus* leikir 26⁷.
 2. leikr, *m. play* leika 18³⁻⁷.
 leita, *vv. to seek, search* leitandi 61⁸.
 lemja, *vv. to beat so as to lame, disable; ppart. lamdr : lamdir* 62¹.
 lengi, *adv. for a long time, long* 59⁵.
 lengri, *adj. comp. see langr*.
 leyna, *vv. to hide, conceal; reflex. to conceal oneself* leynist 25¹.

leysa, *vv. to loosen, loose* 50³.

lifa, *vv. to live* lifðu 7⁵ 71⁷ lifandi 26⁸ lifir 61¹ lifði 61⁶.

lifna, *vv. to come to life* 53⁸ *to remain* lifnar 71³.

lilja, *f. lily* 78³.

limafalls-sjúkr, *adj. paralytic* limafallsjúkir 62³.

linni, *m. serpent* linna 9⁵ 11⁸.

-linnr, *m. serpent in nauðalinrinn* 12⁶.

list, *f. nature, quality* 14⁴ listir 31¹ *art, craft* listum 24³
38⁴ 75³ *craft, artifice* listir 76¹.

listugr, *adj. skilled* listug 7⁶.

liða, *stv. to go, pass, move* lídr 18¹ liðinn 61¹ liðna 75⁶;
ppart. liðinn past, dead liðna 70⁷.

líf, *n. life* 33³ lífi 7⁸ 78³ 79³ lífs 70⁷ 75⁴ 77² 81³ lífit
86⁵ *in englalíf* 81¹.

-lífr, *adj. in hreinlífur* 34³ eilífu 86⁸.

-líflega, *adv. full of life in eilíflega* 39⁷.

lífs-gríð, *n. respite* 75⁵.

líf-tjón, *n. loss of life, death* 9⁶.

líka, *vv. to like* líki 21⁸.

líkami, *m. the body* líkama 53⁷ 61⁴ 62⁸.

líkamr, *m. the body* líkams 51².

-líkr, *adj. like in allík* 14³.

lík-prár, *adj. leprous* líkpráir 62³.

líta, *stv. to look, behold, see* 14⁷ líti 8⁸ litu 43²; líta á *to consider á* lítandi 64⁷.

lítill, *adj. little* lítit 4¹ 36⁵ 60¹ litlu 51¹.

lítill-læti, *n. humility* 25⁵ 26⁵ 38⁶ 44⁶ lítillætis 84⁴.

ljóð, *n. lay, song* ljóðin 85⁵.

ljós, *n. light* 78² ljósi 27⁸.

ljóss, *adj. light, bright* ljósar 31¹ ljósum 51⁸.

ljótr, *adj. bad* ljótum 33⁸.

ljúfr, *adj. mild, gentle* 25⁶ (ljúfur) 67⁶.

lof, *n. praise* 67⁸ *license in* orlofs 18⁶.

lofa, *vv. to praise* lofuðu 71⁷.

lof-söngur, *m. song of praise, hymn* lofsöng 75⁸.

lopt, *n. air* 9⁵ lopti 23⁶.

lukka, *f. luck* lukku 63⁷.

lundr, *m. tree* lundi 54¹ lundum 55⁸.

lútr, *adj.* bowed lútu 25⁵.

lyndi, *n.* temper, disposition 53¹.

lysta, *vv.* to list, desire lysti 18⁷ 33⁷.

lýðr, *m.* people lýðrinn 10⁸ lýð 11² 33⁷ 83³ lýðum 13⁴
31² lýðinn 54² lýða 78⁴ 81⁴.

lýsa, *vv.* to proclaim, publish lýsir 26³.

lægja, *vv.* to bring down, sweep down lægir 43⁶.

-lægr, *adj.* in nálægr 49³ fjarlægr 62⁶.

lækna, *vv.* to heal 10⁴.

lækning, *f.* a cure 60⁸.

læknis-dómr, *m.* medicine læknisdóm 61².

læra, *vv.* to learn lærði 18³; to teach 3⁵.

lær-dómr, *m.* learning, scholarship lærdóms 18⁸ 39⁴ 75³.

lærðr, *ppart.* learned plur. lærðir the clergy, clerici 26⁷.

-læti, *n.* manner in lítillæti 25⁵ 26⁵ 38⁶ 44⁶ lítillætis 84⁴
réttlætis 36⁴.

lög, *n. plur.* laws 3⁷ lögunum 7⁵ lögum 46⁶.

lög-mál, *n.* law lögmáls 45⁴.

lögum, *adv. (gen.)* for a long time, long 36⁵.

löstr, *m.* vice lasta 33⁴ 41² löstu 37² (*Lex. poet. pp.* 339,
535 reads losta).

M maðr, *m.* man, homo 22⁴ 31⁸ 63¹ 65¹ 67³ 68¹ 69⁷ 71²⁻³
mönnum 1⁵ 2¹ 45⁵ 61¹ manninn 2⁷ 70⁴ manna 10³
17⁴ 46³ manni 10⁶ 41⁵ 49⁸ menn 26⁶ 28⁸ 42¹ 45¹
48² 50⁵ 53² 62⁵ 72⁴ mann 42³ 43¹ 66⁵ mannsins
76¹ in heiðrsmanns 26² frægðarmaðr 33¹ kaupmaðr
69¹ hallarmann 72⁶ kennimenn 74³.

maklegr, *adj.* meet, fit, proper 24¹ maklega 85².

-mannlega, *adv.* manly in góðmannlega 22⁷.

margr, *adj.* many mörg 10² margir 23³ 70³ marga 34⁴.

mál, *n.* speech, language, narrative 47¹ 57² máli 2⁶ 3⁶ 85⁸
máls 3¹ málit 85⁶ in lögmáls 45⁴.

mál-reitandi, *part.* sermonem exordiens *Lex. poet.* 5⁶.

mál-snild, *f.* eloquence 4⁵.

máti, *m.* manner, way máta 2⁸ 30².

máttulegt, *adv. (n.)* possible 77⁴.

með, *prep.* with dat. with, together with 2¹⁻³ 3⁶ 7¹⁻²⁻⁸ 83
13³⁻⁴ 16⁷ 21⁴⁻⁶ 23⁷ 25³⁻⁵ 26¹ 29⁸ 30⁴ 31⁴⁻⁵ 33⁸ 34⁷

35¹ 36³ 37³ 38²⁻⁴⁻⁵⁻⁶⁻⁷ 39³⁻⁵ 44⁶ 45³ 48³ 49² 50⁴
 51² 56⁴ 58⁵ 59²⁻⁴ 63⁴⁻⁷ 65³⁻⁷ 66²⁻⁴⁻⁸ 69⁵⁻⁶ 70⁸ 76⁶
 78³⁻⁵ 79⁶ 80³ 84²⁻⁷ 86² *with acc. with* 1⁴ 6³ 8⁶ 11⁴
 13² 24⁷ 25⁷ 33⁴ 58⁷ 63² 67⁷ 68² 75⁸ 78⁸ *adv. in þar*
með therewith 52⁴.

meðal, *prep. with gen. between, among* 84³.

meðan, *adv. while* 13⁷ 28¹.

með-ferð, *f. conduct, behaviour* 9².

meðr, *prep. with acc. with* 25⁶.

mega, *pret. pres. to be able, may* 5³ 73⁴ má 6⁶ 7³ 9⁷ 17⁶
 56³⁻⁸ 77⁷ 79¹ megi 10¹⁻¹ 21⁵ 27³ 47² máttu 12¹ 46⁵
 megu 45⁶ mátti 74⁶.

1. megin, *adv. in öllu megin all around, from all sides* 19⁵.

2. megin, *n. might, strength* megni 43² 70³.

meiðr, *n. pole; hökla meiðr gestator humeralium meiðum*
hökla 24¹.

mein, *n. harm* meinum 67² *difficulty* meinum 83⁸.

meina, *vv. to mean* 60⁸ meinar 34².

meira, *adv. more* 2⁷.

meirr, *adv. comp. more* 15⁴ 18⁷ meir 32² 41³ 85¹.

meiri, *adj. comp. see mikill.*

meistari, *m. master, lord* meistarinn 10³ 76¹ *master, scholar*
 75³ meistara 18² *in villumeistarans* 40⁵.

men, *n. necklace* menja 55⁸ menja lundum *grove of necklaces*
i. e. viri, homines.

-merki, *n. mark, token in stórmerki* 55⁶ 74⁸ stórmerkjum 77⁶.

merkilegr, *adj. remarkable, noteworthy* 24² merkilegir 23⁴
superl. merkilegustr : merkilegustu 39⁴.

messa, *f. mass* messu 74².

mest, *adv. superl. most* 18⁸.

mestr, *adj. superl. see mikill.*

mestu, *adv. (dat) most* 86⁶.

miðr, *adj. the middle* miðri 13⁵ miðjum 19⁷ miðju 60⁴.

mikill, *adj. much, great* miklum 45¹ mikilli 46⁸; *comp. meiri*
more, greater 77³ 80⁵; *superl. mestr most, greatest* mest 8⁸.

miklu, *adv. (dat.) much* 77³.

mildi, *f. mercy, grace* 30⁷ 80⁵ ([mil]di) 85¹.

mildr, *adj. mild, gentle* 10⁴ (mildur) 15⁶ (mildur) 38⁶.

- milli, *with* á *prep.* *with* gen. *between* 69³ 77⁵.
 minna, *vv.* *to recollect; reflex.* minnast *to call to mind* 47².
 minni, *n.* *memory* 52¹ minnis 29⁵ 48⁵ *memorial cup* 72⁸.
 miskunn, *f.* *mercy, grace* 36⁴.
 mjolk, *f.* *milk* 15⁵ 82⁴.
 mjúkr, *adj.* *soft, gentle* mjúka 58⁴ 80⁶.
 mjök, *adv.* *much* 29⁶.
 morðari, *m.* *murder* morðarans 45².
 morginn, *m.* *morning* morgin 24⁴ morni 46⁷.
 móðir, *f.* *mother* 14⁵ 28⁴ móður 5⁵ 13⁸ 15¹⁻⁵ 16⁶ 17².
 móðr, *adj.* *sad at heart, „moody“* móðir 62⁷.
 mót, *n.* *meeting; as adv.* in til móts *towards, against* 11⁸
 á móti 25⁴ 26⁵ 33⁸ 53⁶ 58⁸ á mót 73⁶ móti 76².
 mót-blástr, *m.* *opposition* mótblástrar 33⁶.
 munaðar-fræ, *n.* *seed of (lustful) delight, fornication* munaðar-
 fræi 22³.
 mundang, *n.* *balance* mundangs 32⁷ 37⁷ 42⁷ mundangs hóf
 making a true balance, moderation.
 munn-laug, *f.* *basin* 13⁶.
 munnr, *m.* *mouth* munni 38⁸ 39⁸.
 munu, *pret. pres. will, shall* mun 5⁵ 14¹ 57³ 60¹ mundu
 10² muni 68⁸ muntu 85⁷.
 musteri, *n.* *temple* 82⁵.
 múr, *m.* *wall, murus* múri 82⁵.
 mústela, *f.* *weasel, mustela* 9⁸.
 myrða, *vv.* *to murder; ppert.* myrðr: myrða 53².
 myrkva-stofa, *f.* *dungeon* myrkvastofu 46⁵.
 mæða, *vv.* *to weary; reflex. to be weary, exhausted* mæðist
 3³ 15⁸.
 mæla, *vv.* *to speak, say* 4² 5⁴ 85³ mælti 26⁵ mælir 47⁶
 52⁶ 57⁶.
 mælir, *m.* *a measure* mæla 51⁵.
 mærl, *f.* *maid, girl* meyjar 22³.
 mærd, *f.* *encomium, poem* mærdar 47¹.
 mæta, *vv.* *to meet* 46⁷ mætandi 20².
 mæti, *n. plur.* *good things, wealth* 86³.
 mætr, *adj.* *valuable, excellent* 82⁶ (mætur) mæta 39³ mætum
 46⁶ mætri 50⁴.

- mögr, *m. son* 13⁵ 29⁵.
 möttull, *m. mantle* möttli 11⁷ 67⁴.
N naðr, *m. serpent* naðri 12⁵.
 nafn, *n. name* 9¹ 16⁸ 25⁸ 41⁸ nafni 1¹ 54⁶ 68⁴ 78⁴.
 naktr, *adj. naked* naktan 12⁵.
 nauð, *f. need, distress* 46⁸ 76⁴ nauðum 49⁴.
 nauða-linnr, *m. serpent of distress, malus, dirus serpens Lex.*
poet. nauðalinnrinn 12⁶.
 nauð-syn, *f. need, necessity* 43⁵.
 -nautr, *m. mate, fellow in* förnautr 17⁸.
 ná, *vv. to near, reach* náði 19⁶.
 náð, *f. grace* 21⁶ 70⁸ náðir 44⁸ náða 75⁴ 81³.
 náinn, *adj. near to* nánir 62⁶.
 nálega, *adv. nearly* 41⁶.
 ná-lægr, *adj. nigh, near* 49³.
 nátt, *f. night* 49⁵ *see also* nótt.
 náttúra, *f. nature* náttúru 9¹ 76².
 nefna, *vv. to name* 26⁴.
 nefnd, *f. fixing, determining* 9².
 neinn, *adj. any, ullus neins* 33⁶.
 neita, *vv. to flee, flee from* neitir 36⁸ *to forsake* neitir 71⁴.
 1. nema, *stv. to take* nam 8⁵ 55⁷.
 2. nema, *conj. except, save* 3⁸ 4⁸ 9⁸ 69⁴ 75⁶.
 -nest, *n. food in* farnest 59³.
 neyta, *vv. to use, make use of* neytir 12³.
 neytir, *m. one who uses* 24⁵.
 né, *conj. nor in* hvergi — né 19⁷ kvorki — né 46⁶.
 niðr, *adv. down* 18⁶ 40⁴ 53⁴ (niður) 60⁴.
 niðri, *adv. down (in)* 67³.
 njóta, *stv. to use* njóti 73⁶.
 nokkurr, *pron. indef. a certain, any, some* 53¹ nokkut 5⁴
 nokkurn 22¹ nokkurum 41⁴ 46² nokkrum 68¹ *in á*
 nokkuri stundu *aliquamdiu* 8².
 nótt, *f. night* 75⁶ 83⁴ *see* nátt.
 nú, *adv. now* 7⁵ 10⁷ 12⁷ 13¹⁻⁴ 21⁵ 24⁶ 29⁵ 43⁵ 65⁸ 66¹
 67⁷ 70⁷ 76¹.
 nyt-semð, *f. use, profit* 86⁴.
 ný-fæddr, *ppart. new-born* nýfæddum 13⁸.

nýr, *adj. new* nýjan 16¹ nýtt 75⁷.

nýtr, *adj. fit* nýtir 34¹.

nægja, *vv. to suffice* nægir 43⁶.

næmi, *n. learning, study* 18¹.

nær, *adv. near* 47⁴ 76⁷; *when?* 41⁵.

nærri, *adv. comp. nearer to* 55³.

næst, *adv. superl. nearest, next* 5⁵.

næsta, *adv. very* 2⁵; *next* 77⁷.

næstr, *adj. superl. next* næstu 34² 76⁷ næsta 75⁸.

O of, *n. plenty, abundance* 63² of fjár *immensity of wealth*.

offra, *vv. to make a gift, to present* offrar 65².

of-jarl, *m. „over-earl“, over-match* 56⁸.

ofran, *f. pride, insolence* 41² (*Lex. poet. p. 614 reads ofraun*).

1. ok, *conj. and* 16⁶ 24³ 43⁷ 71⁶ 83³ 91⁴ 11² 14⁵⁻⁸ 15³⁻⁵ 16⁷
 17³ 18² 20³⁻⁸ 21³⁻⁷ 22²⁻⁶⁻⁸ 23⁴⁻⁶⁻⁸ 24² 25²⁻⁵⁻⁸
 26²⁻³⁻⁷⁻⁸ 27²⁻³⁻⁶ 29³ 30²⁻⁷ 31⁶⁻⁶⁻⁷ 32⁴ 33³ 34⁵⁻⁶⁻⁸
 35²⁻⁵ 36¹⁻⁴ 37¹ 38⁴⁻⁶⁻⁸ 39²⁻⁸ 40³⁻⁷ 42¹⁻⁴ 43¹⁻³⁻⁷
 44⁴⁻⁶⁻⁷ 45⁴⁻⁷ 46⁴⁻⁸ 47⁸ 48⁴ 49⁶⁻⁷ 50¹⁻³ 51⁴⁻⁸ 52⁴⁻⁸
 53⁶ 54²⁻⁴⁻⁵⁻⁸ 55¹⁻⁵ 56⁴ 57²⁻⁸ 58²⁻⁵ 59²⁻³⁻⁵ 60³⁻⁶
 61⁷ 62⁷ 63⁵ 64¹⁻³⁻⁴ 66⁴ 67⁶ 69²⁻⁸ 70²⁻⁵ 71⁴⁻⁷
 72¹⁻³⁻⁴⁻⁸ 74⁶ 75¹⁻⁴ 77² 78¹⁻²⁻⁶⁻⁸ 79⁸ 80² 81³⁻⁴
 82⁴ 83² 84⁵ 85⁸ 86²; *in comp. as, than* 14⁴ 32².

2. ok, *adv. also* 61¹.

okkar, *pron. our* okkrum 56⁵.

olíva-tré, *n. olive-tree* 78⁵.

opt, *adv. oft* 23⁶.

optast, *adv. superl. oftenest, usually* 56⁵.

orð, *n. word* 36⁶ orðin 1³ orða 3⁶⁻⁸ 39⁶.

or-lof, *n. leave, leave of absence* orlofs 18⁶.

ormr, *m. serpent* ormsins 9⁷ 12¹ in höggormr 8⁶.

O' óðr, *adj. mad* óðir 62².

ó-fróðr, *adj. ignorant* ófróð 1⁷.

ógn, *f. terror* ógnar 45³.

ó-hreinn, *adj. unclean* 56¹.

ó-kunnr, *adj. unknown* ókunnan 43¹.

óleum, *n. oil* 82³.

ó-sljálega, *adv. deftly* 2⁶ (*Lex. poet. p. 632 reads óskjálíga*).

ó-snilli, *f. vanity* 20⁷.

ötta, *f. the last part of the night, just before daybreak* öttu 25² 75⁶.

ó-varlega, *adv. unvarily* 19⁴.

ó-vænt, *adv. (n.) hopeless, with little chance of success* 85².

ó-þrætinn, *adj. not strifeful, non contentiosus* 31⁴.

P pallr, *m. bench, scamnum palli* 17⁶ *step, gradus scalarum* pöllum 84².

panna, *f. pan* pönnu 28⁴ 30³ pannan 29⁷.

-partr, *m. part in* stefjapart 27².

pá-fugl, *m. pea-fowl* páfugls 84⁵.

pálmi, *m. palm-tree* pálma 79¹.

peðisechus, *m. servant, pedisequus* peðisechum 17⁵.

pellicánus, *m. (?) pellican* 84⁶.

pipra, *vv. to quiver, shake* 49⁶.

pínu-lauss, *adj. without pain, painless* pínulaus 30⁴.

postuli, *apostle (Paul)* postulinn 31¹ 34² postulans 33²
(*Cf. Paul's Epistle to Titus* I. 7. 8. 9.).

prédicátor, *m. preacher* 35⁵.

prett-víss, *adj. tricky, wily* 69⁷.

prócessía, *f. procession, processio solennis ecclesiastica* *Lex. poet.* 74².

prósa, *f. prose* prósu 76⁶.

prúðr, *adj. fine, stately* prúðan 17⁵ *superl.* prúðastr : prúðust 30³.

prýða, *vv. to adorn, ornament* 31² 34¹ 82² *ppart.* prýddr : prýddan 27⁸.

prýði, *f. ornament* 6⁸ 84⁵.

psálmr, *m. psalm* psálma 38⁵ 59⁵.

punktr, *m. point, point of time* punkt 73⁷.

pynda, *vv. to compel, torment* 36².

R rammlegr, *strong, bitter* rammlegum 48³.

rang-látr, *adv. unrighteous, unjust* ranglátum 2⁸.

ranglega, *adv. wrongly* 50².

rann, *n. house* rann[i] 23⁸.

rata, *vv. to fall into* rataði 75².

raunar, *adv. (raun) really, indeed* 11¹ 22².

raust, *f. voice* 44⁶.

- ráð, *n. counsel, advice*, „rede“ 12⁴ 40⁸ 43⁶ 70⁶ 81⁶ ráði 5⁸
 21⁶ 59¹ 70⁸ ráðum 22⁷ in virtaráð 37².
 ráða, *stv. to advise, counsel* ráðit 41⁶ ppart. ráðinn deter-
 mined 75¹; *reflex. ráðast : ráðizt* 44⁸.
 regla, *f. rule, precept* reglu 4⁶ 33² 38³.
 1. reiði, *f. wrath, anger* 46⁴ 75¹.
 2. reiði, *m. rigging of a ship* reiða 43⁷.
 reifar, *f. plur. swaddling-clothes* reifum 15².
 reikna, *vv. to recount, narrare* reiknar 50¹; *reflex. reiknast*
reckon, calculate 41⁴ reiknist 57¹.
 reikningr, *m. ratio* reikning 51⁷.
 reita, *vv. to tear* 48³.
 -reitandi, *part. (reita) in málreitandi* 5⁶.
 rekkja, *f. bed* rekkju 58².
 rekki, *m. hero, champion* rekka 48⁵.
 renna, *vv. to run* rennr 29² 48⁵ (rennur); *to make run, to*
do 20⁴.
 -rennari, *m. runner, messenger in fyrirrennari* 16⁸.
 reyfa, *vv. to rob* reyfaði 72³.
 reyna, *vv. to experience; reflex. reynast to be proved, turn*
out by experience reyndust 12⁸.
 reyndar, *adv. (reynd) really, truly* 46³ 80⁷.
 rétt, *adv. (n.) just, exactly* 39² 48⁶ rightly 4⁴ 60⁷ directly
 23⁷ straight 84².
 rétt-látr, *adj. righteous* réttlátri 10⁷.
 rétt-læti, *n. righteousness* réttlætis 36⁴.
 réttr, *adj. straight, upright* réttur 13⁵ right, just réttum 34⁶.
 rita, *vv. to write* 31⁶.
 ritning, *f. writing, history* 47⁶ 52⁶ 57⁶.
 riða, *stv. to swing, sway* riðr 55¹.
 rífa, *stv. to rend* rifu 48⁴.
 -ríki, *n. kingdom in himnaríki* 47⁷ 52⁷ 57⁷.
 ríkjja, *vv. to reign* 31⁸.
 ríkr, *adj. rich* 63¹ ríkir 62⁵ ríki 65¹ ríkar 72³.
 rísa, *stv. to arise, rise* ríss 64³.
 -rof, *n. breach, breaking in heitrof* 65⁷.
 róg, *n. slander* rógi 46³.
 rósa, *f. rose* 78².

rót, *f.* root 36⁷.

rupla, *vv.* to plunder ruplaði 72⁴.

1. ræða, *f.* speech ræðu 5³.

2. ræða, *vv.* to speak 60¹.

rækja, *vv.* to regard, heed, cultivate 18⁸.

ræna, *vv.* to rob, plunder rænti 72².

rödd, *f.* voice 23⁷ [rö]ddu 86².

S safna, *vv.* to gather, collect; reflex. safnast to gather together
54⁶ 68⁴.

sak-lauss, *adj.* innocent, not guilty saklausa 45¹.

salt, *n.* salt salti 3¹.

salt-gröf, *f.* salt-pit 53².

saman, *adv.* together 17³.

samans, *adv.* in til samans together 23⁴.

sam-pínast, *vreflex.* to have compassion upon samþínist 11¹.

samr, *adj.* the same, idem sömu 49⁵ 74¹ sama 73⁷ in sið-
samr 31⁷ friðsamr 36¹.

sam-tempra, *vv.* to temper, moderate samtempraði 36³ (*Lex.*
poet. p. 813 reads saman tempraði).

sandr, *m.* sand, the sea shore sandi 19¹.

sann-leikr, *m.* truth 1⁴.

sannlega, *adv.* truly, verily 10⁶ 17⁴ 32¹ 79⁶.

sannr, *adj.* true sannan 28⁷.

sauðr, *m.* sheep sauðir 58⁶.

saurugr, *adj.* dirty saurugt 64¹.

sá, sú, þat, *pron.* is, ea, id sá 7³ 23¹ 24¹ sú 14¹ þat 1⁷
2⁷ 8² 45⁵⁻⁶ 47³ 76⁷ 82¹ því 4⁷ 29¹ 40⁴ 41³ 47⁴ 74⁷
þann 7² 7⁷ 72⁶ þau 12⁸ 21³ 49⁷ 70⁶ 86³ þá 13⁵ 39⁵
82⁴ þeir 24⁶ 39⁸ 40² 44² ?-3 49¹? 51⁴⁻⁶ 53⁸ þeirra
14⁶ 22⁴ 53⁴ þeim 24⁸ 32³ 34⁴ 35⁴ 42⁴ 43¹ 81⁷ þeirri
72⁵ þær 86⁸.

sál, *f.* soul sálu 39⁷ 47⁵ 52⁵ 57⁵ sálin 59⁷ sálum 82³.

sálu-bót, *f.* the soul's health sálubótar 34⁸.

sárr, *adj.* sore sárum 46⁸ 58⁵.

seðja, *vv.* to satiate, feed saddi 39⁵.

seggr, *m.* a man plur. viri, homines seggjum 54⁵ seggir 64⁵.

segja, *vv.* to say, tell segir 23¹ sögðu 28⁷ 50⁶ ppart. sagðr
65⁴ sagðra 10⁵ sagt 52².

seilast, *vreflex.* to stretch out one's hands seilist 64².

selja, *vv.* to sell 68³.

sem, *conj.* as 1⁸ 3⁵ 64^{—6} 7^{5—7} 8¹ 10⁵ 11³ 13¹ 23¹ 28⁵
32^{3—7} 33⁵ 37⁷ 38¹ 39⁷ 41³ 42⁷ 47^{4—6} 48¹ 52⁶ 54⁸
57⁶ 59⁶ 61^{2—6—7} 62⁶ 74⁶ 83⁵ in sem — ok as well
— as 14⁸.

sem, *rel. part.* who, which, that 34² 81⁷.

-semd, *f.* in siðsemd 4³ 31⁷ nytsemd 86⁴ hofsemd 31⁵ 38².

semja, *vv.* to put together, to shape semr 66¹ semja heit to
make a vow.

senda, *vv.* to send sendi 50³ sendir 61⁵ sendar 86⁷
reflex. sendast 66².

sermon, *m.* sermon sermonem 58⁷.

setja, *vv.* to set, place settr 60⁴ ppart. settr : settan 84²
in þykksettar 32⁵ 37⁵ 42⁵ set, adorn sett 77⁸.

siðr, *m.* habit, manner siðir 34¹.

sið-semd, *f.* good manners, courtesy 4³ 31⁷.

sið-vandaðr, *adj.* ad honestatem compositus siðvandat 12⁴.

sigla, *vv.* to sail sigldu 63⁵.

signa, *vv.* to bless, consecrate ppart. signaðr 79⁵.

sigr, *m.* victory 78⁴.

sigra, *vv.* to vanquish, overcome sigrat 40⁶.

silfr, *n.* silver 66⁴.

sinn, *pron.* suus 44³ sínum 1⁵ 11² 30⁴ 32⁴ 61⁴ 81² sínu
2⁶ 59¹ sinnar 15⁵ 17² sín 48⁴ 71⁴ sína 54³ sitt
65⁷ sinni 72⁸.

sinn, *n.* time 22⁵ sinni 15⁴ 66⁶ sinnum 54⁵ 80⁷.

sitja, *stv.* to sit, stay, abide 72⁷.

siðan, *adv.* afterwards 11¹ 12⁸ 35² 43^{8?} 44⁵ 50³ 54⁴ 59¹
64⁵ 65² 67⁶ 71⁷ since 12³.

siðar, *adv. comp.* later 51¹.

siðari, *adj. comp.* latter 17¹; *superl.* siðastr last siðast 59⁶.

siðr, *adv. comp.* less 35³ (siður).

sín, *reflex. pron.* sui 16⁷ 41¹ sér 8⁷ 11⁷ 32⁸ 37⁸ 39³ 42⁸
59² 72⁸ sik 20⁵.

sjau, *cardinal number* seven 54⁵.

1. sjá, *stv.* to see 66⁵ 74⁴ 83⁸ 85⁷ sé ecce 16^{1—2—3} sáu 45⁷.

2. -sjá (sjó), *f.* in forsjá 34⁷ skuggsjó 83⁸.

3. sjá, *pron.* (= sá, sú) *fem.* 24⁸.

sjálfr, *adj.* *self, him-, her-, itself* 13⁶ 49⁶ (sjálfur) 85⁷ (sjálfur) sjálfri 60³ sjálfar 80⁸.

sjón, *f.* *sight, the eyes* sjónum 9⁶.

sjúk-dómr, *m.* *sickness* sjúkdóm 58².

sjúkr, *adj.* *sick* sjúkum 58⁴ 82³ in limafallssjúkir 62³.

skaði, *m.* *scathe, harm* skaða 12².

skaka, *stv.* *to shake* skekr 83².

skamma, *vv.* *to shame, disgrace reflex.* skammast *to be ashamed* 65⁶.

skamtr, *m.* *portion* skornum skamti *in short measure* 68⁷.

skapa, *vv.* *to create, make* skapti 2².

skapari, *m.* *the Maker, Creator* skaparinn 32³.

-skapr, *m.* *in vondskap* 70¹.

skál, *f.* *scales* skálir 85⁶.

skáld, *n.* *poet* skálda 4⁵.

skáli, *m.* *house, dwelling* skála 57².

ske, *vv.* *to course, run* skeði 51¹.

skeina, *vv.* *to wound slightly; ppart.* skeindr : skeindir 62¹.

skenkja, *vv.* *to serve drink, fill one's cup* skenkti 73⁷ skenkir 82³.

skera, *stv.* *to cut, shape; ppart.* skorinn : skornum 68⁷.

skeyti, *n.* *shaft, telum* skeyta 36⁷.

skilja, *vv.* *to understand* 4⁴ 6⁶ 24⁶ 56³ 64⁸ skilr 1⁷ 68⁸ 76¹ skil 4⁶.

skilnaðr, *m.* *separation* skilnað 64⁷.

skip, *n.* *ship* 51³ skipi 43³ 51⁶.

skipa, *vv.* *to order, arrange* skipar 59¹.

skipta, *vv.* *to share, divide* skipti 22⁸ skiptir 32³.

skipti, *n.* *dealings, transactions* skiptum 56⁵.

skip-verjar, *m. plur.* *ship's crew* skipverjum 44¹.

skína, *stv.* *to shine* skínandi 81².

skínanda, *adv.* *shiningly* 32⁴.

skjálfa, *vv.* *to shiver, shake* 49⁶.

skjótlega, *adv.* *swiftly, quickly* 73⁸.

skjótr, *adj.* *quick, swift* skjótan 64⁷.

skjótt, *adv. (n.)* *quickly* 8⁵ 44¹ 50¹.

skjöldungr, *m.* *king* skjöldung 73⁷.

- skorða, *f., plur.* skorður *certi fines, principes* skorðum 3⁸.
 skóli, *m. school* skóla 18⁶ schola 81⁴ skóla 47¹.
 skrifari, *m. writer* 34⁷.
 skriða, *stv. to creep, crawl* 8⁵ 62⁷ skriðandi 56².
 skrýða, *vv. to clothe, put on reflex.* skrýðast *to equip* 11² *to adorn* skrýddist 27⁸.
 skugg-sjó, *f. mirror* 83⁸.
 skulu, *pret. pres. shall, must* skal 9¹ 21⁷ 24⁸ 31⁸ skyldu 46⁷ skulum 86¹.
 skunda, *vv. to hasten* 44² skundaði 29⁶.
 -skurður, *m. scoring, cutting in* úrskurð 48¹.
 skyggður, *adj. clear, bright* 47⁸ 52⁸ 57⁸.
 skýrr, *adj. clear, distinct* 34⁸ clever skýrra 4⁵.
 skæður, *adj. scatheful, noxious* 8⁶ skæðum 83⁶.
 skærr, *adj. bright, clear* skæru 21⁴ skært 60⁶ skærum 67⁸.
 slétt, *adj. flat, even, smooth* slétt[ri] 70⁴.
 slíkr, *adj. such* 31⁸ (slikur) slíkum 21⁸ 79² slíkar 30⁶ 44⁸ slíkan 45⁸ slík 55⁶ 74⁸.
 -sljálega, *adv. carelessly in* ósljálega 2⁶.
 sljófa, *vv. to dull, hebetare* sljófar 19⁴.
 -smá, *vv. to scorn in* forsmáði 40⁸.
 smán, *f. shame, disgrace* 68².
 smíða, *vv. to make, construct, fabricare* 4⁷ smíðat 32⁸ 37⁸ 42⁸.
 -smjör, *n. fat, oil in* viðsmjör 60⁶.
 smurning, *f. anointing (extreme unction)* 59³.
 sneiða, *vv. to cut* sneiða hjá *to pass by* 24⁸.
 snerta, *stv. to touch* 19⁸.
 -snilli, *f. in* ósnilli 20⁷.
 sofna, *vv. to fall asleep* 70².
 son, *m. son* 21¹ 72¹.
 sonr, *m. son* 17¹ syni 13⁸ son 14⁷ 16¹⁻⁴ 63³.
 sorg, *f. sorrow, care* 24⁴ sorgum 8⁴ 67¹.
 sól, *f. sun* 81⁴.
 sómi, *m. honour* sóma 17³ 26¹ 77² 78⁸.
 sótt, *f. sickness* sóttum 80⁴.
 spáleikr, *m. divination, prophecy* spáleiks 47⁸ 52⁸ 57⁸.
 speki, *f. wisdom* spekinnar 47⁶ 52⁶ 57⁶.

- spekt, *f. wisdom* spektar 3⁸ 39⁶.
 spennna, *vv. to span, clasp* 48² spennir 72⁴ *to spend* spen-
 tur 73².
 spilla, *vv. to spoil, destroy reflex.* spillast *to be damaged,*
spoiled spillist 79⁷.
 -spjall, *n. a saying in* guðspjalls 21⁶.
 -spor, *n. track, trace in* fótspor 17⁷.
 spyrja, *vv. to ask* 67¹ spyr 73³.
 spöng, *f. a spangle (of mail)* spanga 63³.
 staðr, *m. a „stead“, place, town* 74 23¹ stað 8³ staðinn 8⁵
 staðnum 28²⁻⁶ place 48⁶ church, convent stöðum 7¹.
 stafr, *m. staff* 70⁵ staf 69⁵⁻⁸.
 stama, *vv. to stammer* stamanda 3⁶.
 standa, *stv. to stand* 74⁴ stóð 7² 13⁵ 29⁷ stendur 8⁴
 stóðu 55² standandi 82⁸.
 starf, *n. labour* starfi 73⁸ störfum 86⁴.
 stef, *n. stave, burden, refrain* 27⁴ 47².
 stefja-partr, *m. the stave-part* stefjapart 27².
 stefna, *vv. to aim at stefndi* 85² *to summon ppart.* stefndr 54⁸.
 -steinn, *m. stone in* gimstein 32⁸ 37⁸ 42⁸ gimsteina 65³
 gimsteinar 82².
 stein-pró, *f. stone-coffin, sarcophagus* 60².
 sterklega, *adv. strongly* 55⁷.
 sterkr, *adj. strong, mighty* 1⁶ sterku 85⁴.
 steypa, *vv. to cast down, overthrow* 55⁷.
 stétt, *f. degree, rank* 34⁶ veraldar stétt laici stéttum 37³.
 stigi, *m. step, ladder* stiga 84¹.
 -stika, *f. stick in* kertisstika 78⁷.
 stirðna, *vv. to become stiff* stirðnar 3³.
 -stjarna, *f. star in* leiðarstjarna 81³.
 stjórn, *f. rule, government* stjórnar 26⁸.
 stjórna, *vv. to govern* 21⁷.
 -stofa, *f. room in* myrkvastofu 46⁵.
 stofna *vv. to establish, lay the foundation of* 27¹ (*Lex. poet.*
p. 774 reads stefna).
 stoltr, *adj. proud* stolta 82⁷.
 stormr, *m. storm* stormi 23².
 -stóll, *m. bishop's see in* erkistóll 7³.

stórlegr, *adj.* great stórlegum 8³.

stór-merki, *n. plur.* wonderful things, great wonders 55⁶ 74⁸
stormerkjum 77⁶.

stórr, *adj.* great stórum 27¹ 54¹ stórar 27⁶ stóra 43⁵ in
kynstórr 22⁴.

strangr, *adj.* strong, severe strangan 11⁶.

straumr, *m. stream* straumi 25⁸ 53⁵.

strax, *adv.* at once 13⁴.

strið, *n. strife, combat* 11⁴ 38².

stræti, *n. street* 20² 30⁵ strætum 7¹.

stuðill, *m., plur.* stuðlar columns, literae metricae servae stuð-
lum 3⁷.

stund, *f.* a certain length of time, while, hour 13⁶ 43⁸ stundu
8² 56⁶.

stundar-langt, *adv.* very far 55⁸.

stundum, *adv.* sometimes 1⁸.

styggja, *vv.* to frighten away styggði 54² offend 65⁸.

styrkr, *adj.* strong styrkir 43⁷.

stýra, *vv.* to direct, govern, manage 21⁷ stýri 3¹.

stökkva, *stv.* to leap, spring stökk 56¹.

sundr, *adv.* asunder 70⁴.

sun[n]an, *adv.* from the south 74³.

-súrr, *adj.* sour in gallsúru 40³.

sút, *f.* sorrow, grief 58⁵.

súta-fullr, *adj.* sorrowful, mournful sítáfullir 64⁶.

svara, *vv.* to answer svarar 25⁴.

svefn, *m.* sleep svefninn 19⁴ svefni 49⁵.

sveinn, *m.* boy 63⁸ svein 13² 63⁶ 64⁴ sveinar 19¹ svein-
inn 66¹ 67² 72⁷.

sveit, *f.* band, company 4⁸ sveitum 59⁸ country, district
sveita 61⁸ plur. viri, homines sveitum 80⁶.

sveita, *vv.* to sweat sveitir 79⁸.

svelgja, *stv.* to swallow up svelgir 64³.

svelgr, *m.* tide svelgs 19².

sverja, *stv.* to swear sör 68³.

svinnr, *adj.* wise svinni 10³ svinnir 28⁸ svinna 85⁶ superl.
svinnust 12³.

sviptir, *m.* one who takes away quickly, removes 67¹.

svo, *adv. so, thus* 5³ 8⁸ 15⁶ 16⁵ 18¹ 21⁸ 27⁶ 30⁵ 32⁵ 37⁵
39⁶ 41⁶ 42⁵ 46⁴⁻⁵ 47² 56³ 80¹ 86⁸.

-syn, *f. in nauðsyn* 43⁵.

synd, *f. sin synda* 5².

syngja, *stv. to sing söng pass. syngst* 74² *to crow syng-*
jandi 83¹.

systur-dóttir, *f. a sister's daughter systurdóttur* 61.

sýna, *vv. to shew sýnir* 12⁵ *sýni* 75⁶ *reflex. to appear* 14¹
sýnist 64¹.

sæði, *n. seed sæðis* 52⁴.

sækja, *vv. to seek* 26⁷ *to visit sækir til* 63¹ 65¹.

sæla, *f. bliss, happiness sælu* 86⁷.

sæll, *adj. blest, happy* 32¹ 58¹ *sælan* 5⁴ 86¹ *sæls* 47⁶ 52⁶
57⁶ *sæli* 44⁵ 49³.

sæma, *vv. to endow sæmdur* 32².

sæmd, *f. honour* 17³ 50².

1. sæta, *vv. to get, obtain* 46⁶.

2. sæta, *f. a woman* 12³.

sæti, *n. seat* 47⁵ 52⁵ 57⁵.

sætleikr, *m. sweetness sætleiks* 78².

sætr, *adj. sweet, mild* 3² 31⁷ 38⁶ *sætri* 5³ 44⁶ 66⁸ *sæta*
36⁴ 73¹ 82⁴ *sætum* 39⁵ 50⁴ *sætt* 59³ *sætu* 78³.

söngur, *m. song* 76⁶ *in lofsöng* 75⁸ *chanting söngvum* 38⁵.

T taka, *stv. to take hold of, grasp, take tók* 26¹ 68² 72⁵ *tóku*
71⁵ *tekr* 73⁵ *taka at heita to make a vow* 5⁶ *tók at*
skryðast equipped 11² *tekr vaxa increases* 13⁴ *tekr upp*
begins 18¹ *takes up* 64¹ *tók rækja took interest in* 18⁸
tók at renna performed tók received 21³ *tóku* 52³ *tók*
at byrja skunda began to hasten 44¹ *tók heilsu took*
care of, nursed 58⁴.

tala, *vv. to talk, speak talaði* 23⁸ *talár* 44⁵ 56³.

tákn, *n. token* 12⁸ *tákna* 13³ *táknum* 51⁸.

tára-foss, *n. flood of tears tárafossi* 59⁴.

-teign, *n. token in hjarteignir* 27⁶ 77¹ *jarteign* 52¹.

telja, *vv. to count telr* 31¹.

-tempra, *vv. to temper in samtempraði* 36³.

thesaurus, *m. treasure, thesaurus thesaur (acc.)* 65².

-tign, *f. dignity in byskupstign* 38¹.

til, *prep. with. gen. to, towards* 1³ 11⁸ 14⁶ 21² 23⁴ 24²⁻⁴
 26⁸ 27³⁻⁴ 28⁸ 29³⁻⁵⁻⁶ 34⁸ 43⁴ 44^{2?} 46⁵ 48⁵ 54⁸ 59⁷
 60⁶⁻⁷ 61⁵ 63¹ 65¹ 66³ 67⁴ 68⁶ 71² 74² 81⁶ 83³ 84¹
 86⁷ *adv. to* 47² 54⁶.

til-burður, *m. occurrence, event* tilburð 50⁶.

-ting, *n. in fullting* 4⁸.

tið, *m. time* 7² 18⁵ 75²; *f.* 74¹ tíðum 46² *in* burðartíð 14³
 hátíð 28⁵ hátíðisdag 73¹ *plur. tíðir service time, horae
 canonicae* 29⁴.

tíðindi, *n. plur. tidings, news* 10⁵.

tími, *m. time* 13¹ tíminn 13³ 18¹.

tjald-búð, *f. tabernacle* 82⁸.

tjá, *vv. to tell, report, relate* 10¹ tjáð 41⁶ *reflex. tjást* 10⁶
 tjáðust 70⁶.

-tjón, *n. loss in liftjón* 9⁶.

tólf, *cardinal number twelve* 31² 84⁴.

traustr, *adj. trusty, sure, firm* traustan 84³.

trautt, *adv. (n.) hardly, scarcely* 56³.

tregi, *m. grief, sorrow* trega 58⁵.

tré, *n. tree* trét 54⁷ 55⁵ *in* vintrés 77⁸ olívatré 78⁵.

trú, *f. faith, belief* 44⁷.

trúr, *adj. true, faithful* 18².

tunga, *f. tongue* 1⁷ 47³ tungu 16⁷ 17⁷.

tungl, *n. moon* tungli 81¹.

turn, *m. tower* 82⁶.

túrtúr, *f. turtle-dove* 84⁷.

tveir, *cardinal number two* tveimr 79² tveggja 84³.

-tæk, *adj. in fátaekir* 62⁵.

tönn, *f. tooth* tanna 56⁴.

U um, *prep. with acc. around, about, during* 3² 4² 5⁴ 13⁶ 14²
 17³ 20³ 36¹⁻⁵ 43⁸ 60¹ 61³ 67⁵ 70⁶ 75⁷ 76⁸ 77² 85⁴;
adv. about 7³ 21⁵.

um-göng, *n. plur. circuit* 2⁴.

undan, *adv. from under, underneath* 56¹⁻⁶.

undarlegt, *adv. (n.) wonderfully* 1⁸.

undir, *prep. with acc. under, underneath* 55⁵.

undr, *n. wonder* 8² undra 10⁵.

ung-barn, *n. „young bairn“, infant* ungbörn 3⁵.

ung-menni, *n. youth* ungmennis 20⁴.

ungr, *adj. young* ungan 63³ 66⁵.

unna, *pret. pres. to love* unni 33⁵ unnandi 38⁸ *reflex. un-*
nast 39⁸; *to grant, bestow* unni 35⁴.

upp, *adv. up* 11⁵ 18¹ 19⁶ 31¹ 52² 53⁶ 64¹.

upp-half, *n. beginning* 1¹.

uppi, *adv. up, upon* 43³.

U' -úð, *f. the mind in* ástúð 18⁵ 59².

úr, *prep. with dat. out of, from* 3⁸ 56².

úr-skurður, *m. decision* úrskurð 48¹.

út, *adv. out* 11⁶ 19³ 29⁴ 56² 61³ 64².

úti, *adv. out* 64⁶.

V vagn, *m. wagon, chariot* vagnar 70³.

vaka, *vv. to be awake* vöktu 23⁶ vakir 24⁷.

vakna, *vv. to awake* vaknar 50⁴.

valda, *vv. to rule* valdi 39³.

valdi, *m. ruler, Christ* 30⁷.

valdr, *m. master, possessor* 34⁵.

vanda, *vv. to work elaborately* pp^{art}. vandat 27⁴.

vandaður, *adj. elaborately made* 84⁸ in siðvandat 12⁴.

1. vandi, *m. habit* vanda 9⁷.

2. vandi, *m. wilfulness, caprice* vanda 45⁸.

vanr, *adj. wont, accustomed* 31⁷.

vanta, *vv. to want, lack* 4¹.

vara, *vv. to warn* *reflex.* varast *to beware of* 18⁴.

varða, *vv. to warrant* varðar 86⁶.

vargr, *m. wolf* vargi 83⁶.

varla, *adv. scarcely* 41⁴.

-varlega, *adv. warily in* óvarlega 19⁴.

vaskr, *adj. manly, brave* 37¹.

vatn, *n. water* 60⁵.

vaxa, *stv. to wax, grow, increase* 13⁴ 21⁵ vex 68⁵.

vega, *vv. to weigh* vegr 69⁶.

veggr, *m. wall* veggja 82⁶.

veglega, *adv. nobly, magnificently* 79¹.

vegleg, *adj. grand, magnificent* veglegar 4⁶ veglega 33²

vegleg 80¹.

1. vegr, *m. way, road* veg 67⁵ 84³ way, manner veg 21⁷.

2. vegr, *m. glory, honour* vegrs 26⁸ 27³.

veiðr, *f. a catch, captura* 24⁸.

veikr, *adj. weak* 25⁷ veikir 62³.

veita, *vv. to grant, give* 12² 51⁴ veiti 4⁸ 86³ veitti 13⁷
37⁴ veitandi 52² veitir 60⁵ 80⁶ *pass. veitast to be*
given 59².

veitandi, *part. (veita) a giver, helper* veitanda 1².

vekja, *vv. to waken* 83².

vel, *adv. well* 13⁶ 17⁶ 79¹ in fullvel 44³.

vella, *f. boiling heat, ebullition* vellu 29⁸.

vera, *stv. to be, esse* er 1⁵ 9⁴ 13¹ 23¹⁻² 24¹ 47¹ 57⁵ 61¹
73⁵ 77⁴⁻⁵ 81¹ 82⁷ eru 3⁷ 9⁶ 14⁶ 55⁶ 77³ 80¹ var
81⁸ 15⁷ 16⁵ 22⁴⁻⁵ 28² 32¹ 33¹ 34³ 36¹⁻⁵ 41³ 42⁴
45⁵ 47⁵ 52⁵ 59⁷ 60² 65⁵ 72¹ vóru 19¹ 23⁵ em 25⁷
43⁵ væri 28⁵ 47⁴ vertu 49³ sé 71⁸ ertu 78¹ 82¹
séu 86⁷.

verða, *stv. to become, happen, come to pass* 27³ 50² 63⁴ verði
9² orðit 14³ verð 56⁵; *ppart. vordinn : vordinna* 39⁶.

verðleikr, *m. merit, desert* verðleik 25⁷ verðleiks 30⁷.

verðugr, *adj. worthy* verðugt 47⁴.

verja, *vv. to furnish, give* 51⁶.

verk, *n. work, deed* 55⁶ 57¹ verkum 1⁶ 33⁸ verka 77⁶
verkin 85⁴ in frægðarverk 20³.

verna, *vv. to protect, defend* verndar 81⁶.

vernd, *f. excuse* 85⁸.

vers, *n. verse* 59⁶.

veröld, *f. the world* veraldar 17⁸ 23² 34⁶ 83⁴ 84⁶ 86³
veröldin 61².

vesall, *adj. poor, wretched* 25⁸ veslan 4².

vél, *f. wile, device* vélum 69⁵.

við, *prep. with dat. with* 11⁸ 41² 55⁵ 83⁸; *with acc. by, at,*
with 29² 30¹ 35² 55⁴.

1. viðr, *m. tree* viðinum 80¹.

2. viðr, *adv. thereby, therewith* 53⁸.

við-smjör, *n. oil* 60⁶.

vikna *vv. to give way, decedere* viknar 57¹.

vili *m. will, wish, desire* vilja 4⁴ 24⁶ 64⁸.

- vilja, *pret. pres. to will. wish* vil 1¹ 27¹ vilda 1³ vildi 10⁴
 15⁶ 36⁶; *denoting futurity* 68⁸.
 villa, *f. error* villu 15⁷ 40¹ 45⁴ 71⁴.
 villu-meistari, *m. master of error, the devil* villumeistarans 40⁵.
 vin, *m. friend (see vinr)* 53⁵.
 vinda, *stv. to wind* undinn 15².
 vinna, *stv. to work* vinnr 1⁸ 2¹ *to win, gain* vann 17¹ 20¹
 vinnr 70¹.
 vinr, *m. friend* vin 14² 42² 50⁵ 65⁸ 67⁸ vinar 22⁷ vinir
 23⁵ *in ástvin* 32⁴.
 virðar, *m. plur. viri, homines* virðum 37¹ virða 50¹.
 virðulegr, *adj. fine, splendid* virðuleg 28¹ *superl. virðulegstr :*
virðulegsta *worthiest* 30⁸.
 virta-ráð (= virktaráð), *n. excellent advice* 37².
 vist, *f. dwelling, abode* 79⁴ vistar 21² *food* 38⁴ (*drykk ok*
vist *meat and drink*).
 vit, *n. consciousness, sense* vitit 57².
 vita, *pret. pres. to know* veit 4¹.
 vitni, *n. witness* 7⁷ 50⁸ 70⁵.
 vitr, *adj. wise* 31⁶ vitrir 45⁶.
 vizka, *f. wisdom* vizku 3⁴ 4³ 24⁵⁻⁷.
 vizku-fullr, *adj. full of wisdom* 34⁵.
 víðr, *adj. far, great* víðum 7².
 vígsla, *f. consecration, ordination* 28¹.
 víkja, *stv. to move, turn* 79² víkr 70².
 vín, *n. wine* 61⁴.
 vín-garðr, *m. vineyard* víngarðs 83³.
 vín-tré, *n. vine* víntrés 77⁸.
 vísa, *f. strophe, stanza* vísan 5⁸.
 víslega, *adv. for certain* 4³.
 viss, *adj. wise in* prettviss 69⁷ *certain at* vísu *certainly,*
surely 81⁵.
 -víta, *vv. in ávítaði* 45³.
 vítan, *f. rebuke* 49⁷.
 vítt, *adv. (n.) far* 61⁷.
 voði, *m. danger* voða 8³.
 vona, *vv. to hope* 85¹.
 vondr, *adj. bad, wicked* vondra 46³ vondum 69⁵.

vond-skapr, *m. wickedness* vondskap 70¹.

-vopn, *n. weapon in* fólkvopnum 11³.

vorr, *pron. our* vorum 49⁴ vora 86⁴.

votta, *vv. to witness, affirm* 9¹ vottat 75⁷.

vængr, *m. wing* vængi 83¹.

vænn, *adj. fair, fine, beautiful* væna 6⁵ vænum 19¹ vænu

65³ 80² vænan 83³ in allvænn 7⁴.

-vænt, *adv. (n.) in* óvænt 85².

-völlr, *m. ground in* grundvöll 35⁶.

vörn, *f. defence* vörnum 46⁶.

-vöxtr, *m. growth in* ávöxt 52⁴.

Y yfir, *prep. with. acc. over, above* 8³; *with dat.* 23⁸.

ykja, *stv. to compose a poem, make verses* 7³.

Ý ýmiss, *adj. various* ýmsum 37³.

ýtar, *m. plur. viri, homines* 66⁵ ýta 40⁴.

D þakka, *vv. to thank* 44⁴.

þanninn, *adv. this way, thus* 23⁸.

þar, *adv. there, at that place* 5⁵ 8⁷ 24⁷ 38⁷ 52⁴ 55² 60⁸ 74⁴.

þá, *adv. then, at that time* 2² 23³ 48⁵ 50² 56³ 61⁶ 63⁸ 86⁶.

þegar, *adv. as soon as* 41⁷ 50⁵ *then, thereupon* 13³.

þegn, *m. a man, vir, homo* þegnar 43².

þessi, *pron. this* 79⁵ þenna 14² 16² 25² 29² 35⁸ 42² 55⁴

70¹ þessara 17⁴ þetta 22⁵ þessir 46¹ þessu 56⁷ 65⁵

66⁶ þessum 68⁶ 79¹.

þéna, *vv. to serve* þénti 73².

þiggja, *stv. to receive* þágu 7⁶.

þinn, *pron. thine, thy* þitt 3² 25³ þinni 82⁸ þína 85¹

þín 85⁴ þínar 85⁶.

þjóð, *f. folk, people* 13⁸ 55² þjóðum 17².

þjóna, *vv. to serve* þjónuðu 6².

þjónkan, *f. service, attendance* 13⁷.

þjóstr, *m. anger, fury* þjósti 5².

þora, *vv. to dare, venture* þorði 45² þori 85⁵.

þó, *conj. though, yet, nevertheless* 15⁸ 19³ 41¹ 42⁴ 51⁷

77³ 85².

þraut, *f. labour, struggle* þrautum 17⁸.

-þrár, *adj. in* líkþráir 62³.

þriði, *adj. the third* þriðja 22⁵.

þrifleg, *adj. thrifty, well-to-do* þriflegan 43¹.

þrífa, *stv. to grasp* þrífur 30³.

þrír, *cardinal number three* þrjár 22³ þrjá 45¹ 48⁸ 53².

-þró, *f. trough in* steinþró 60².

þræll, *m. thrall, slave* þræl 4².

þrætar, *f. strife, quarrel* þrætur 36⁵.

-þrættinn, *adj. strifeful in* óþrættinn 31⁴.

þröngva, *vv. to force* 36².

þungi, *m. heaviness, burden* þunga 56⁷.

þungt, *adj. heavy, severe* þungri 51² 56⁴.

þuss, *m. giant* 53³.

þú, *pron. thou* 78⁶ 83⁴⁻⁵ 84²⁻⁵ þér 43⁴ yðr 44⁸ *in*
vertu 49³ ertu 78¹ 82¹ muntu 85⁷.

þúsund-faldr, *adj. thousand-fold* þúsundfalda 80⁵.

því, *adv. (dat. þat) because* 17³ 19⁴ 33⁵ 65⁸.

því-at, *adv. therefore* 41⁴ 56⁸.

þvílíkr, *adj. such* þvílíkt 3⁵ 50⁸ þvílíks 76².

þvótt, *m. washing, bathing* þvóttar 13⁷.

þykkja, *vv. to seem reflex.* þykkjast *to seem to oneself*
þóttist 49⁵.

þykk-settr, *adj. „thick-set“, copiosus* þykksettar 32⁵ 37⁵ 42⁵.

þýðr, *adj. kind, amiable* þýðum 18² 22⁶ þýðu 78⁴ *in* hjarta-
þýðr 20⁸.

þörf, *f. need, necessity* 86⁴.

Æ æ, *adv. ever, semper* 41³.

æði, *n. nature* 8⁶.

æfi, *f. life, life-time* 34³ 36¹.

ægi, *m. the sea* æginn 19⁵.

æra, *f. honour* æru 16⁵ 60⁶.

ærinn, *adj. enough, sufficient* ærit 21⁴.

æru-fullr, *adj. worthy* ærufullur 79⁷.

ætla, *vv. to think, mean* ætlar 11⁷.

ætt, *f. extraction, pedigree* ættar 6⁷.

æztr, *adj. superl. highest* æztrar 6⁷.

Ö ölmusa, *f. alms* ölmusu 38⁵.

önd, *f. soul* öndin 82⁷.

II. Names of Persons and Places.

A'gústínus, *npr.* 2⁵.

Cedron, *npr.* 72⁶ 73² 74⁴ Cedrons 73⁶.

Díána, *npr.* the goddess *Diana* Díanam 40².

Elíizabeth, *npr.* mother of John the Baptist Elizabethar 16⁴.

Epípháníus, *npr.* father of *Nikolás* 6⁵ 10⁸.

Eraclíó, *npr.* the Emperor *Heraclius* Eraclíónis 6².

Eugenía, *npr.* 58³.

Grikk-land, *n.* Greece Grikklands 78¹.

Jacob, *npr.* Jacobs 20⁵.

Jóhannes, *npr.* John the Baptist Jóhannis 17⁶.

Jón baptisti, *npr.* John the Baptist Jóns baptista 14⁴.

Kristr, *npr.* Christ Kristi 5⁵ 7⁶.

Licia, *npr.* *Lycia* 51¹.

Mirrea, *npr.* a city of *Lycia* 7⁴ 23³ Mirream 63¹ 72².

{ *Nikolás*, *npr.* 5⁴ 17⁵ 19² 24⁵ 25⁷ 32¹ 34¹ 49³ 55³ 56⁸
 71¹ 73⁴ 75⁷ 80⁶ *Nikolási* 32⁶ 37⁶ 42⁶ *Nikoláss* 57⁴
 64⁸ 68⁴ 70⁸ 76⁸ 77².

{ *Nikolaus*, *npr.* *Nikolaó* 27⁴ 51⁵ *Nikolai* 47⁶ 52⁶ 57⁶.

Paradís, *f.* *Paradise* Paradísar 21².

Patera, *npr.* a city of *Lycia* 7¹.

Sýon, *f.* the church of *St. Zion* (mustarit, er kallaz Sancta
 Syon. *Nik. saga erkibyskups* HMS. II, 85) 39² 60³
 65¹ 66³ 74¹.

Zacharías, *npr.* father of John the Baptist Zacharie 16¹.

V I T A.

I was born July 15. 1854 in Utica, N. Y., U. S. America. My preparatory studies were made in the public schools of my native city, where the prescribed course was finished at the Free Academy in 1871, and after an interval in business I went to Cornell University. In June 1878 I came to Germany and matriculated as a student of Germanic philology at the University of Leipzig in October of that year. After two consecutive semesters in Leipzig I undertook, in the autumn of 1879, a philological journey to Iceland where I remained until the spring of 1880 engaged in the study of the language and literature of that country; returning viâ Denmark I spent several weeks in Copenhagen studying Old Norse paleography going thence to Leipzig where I remained during the next two semesters. In May 1881 I matriculated at the University of Freiburg and remained there one semester. I have heard, at the two universities, lectures by Professors Braune, Biedermann, Hildebrand, Paul, Windisch, Wülcker, Zarncke and Doctors Brugman and Edzardi to all of whom I desire to express my sincere gratitude for many courtesies received; especial thanks are, however, due and are hereby heartily tendered to Dr. Anton Edzardi in Leipzig and Prof. Hermann Paul in Freiburg.

Freiburg in Baden in July 1881.

William H. Carpenter.

